

Aug. 1898

8388

8389

891-99

9-89

H. MATTEOSIA
Relieur
American Ha
STAMBOUL

891.99
9-89

ՀԻՔԵԱՅԱԹԸ ՄԻՒՆԹԵԽԱՊԷ

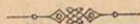
Ե Ա. Խ Օ Տ

ՀԱԶԸՐ ՃԷՎԱՊ

ՆԱՍԻՀԱԹ ՎԷ ԷՏԷՊԻՅԱԹԷ ՏԱՅԸՐ
ԿԸՍՍԷՏԷՆ ՀԻՍՍԷ ՎԷ ՏԱՐՊԸ ՄԷՍԷԼ

ՍԱՀԻՊ ՎԷ ՆԱՇԻՐԻ

ՏԻԳՐԱՆ ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ

معارف نظارت جلیله سنک ۱۸۰ نومرولی رخصتنامه سیله
طبع اولنمشدر

Ի Ս Թ Ա Ն Պ Օ Լ

ՆՇԱՆ ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ ՄԱԹՊԱՍԸՆՏԱ
ԹԱՊ ՕԼՈՒՆՄՈՒՇ ՏԸՐ

1890

28673-4.2

11700-79 (307)
42

Մ Ո Ւ Գ Ս Տ Տ Է Մ Է

Մասախիմա՞տիր քի, էրպապը տըգդաթ վէ ասհապը մէրագ էքսէրիյա քիւթիւպի թէվարիխտէ միւթաւէսաքէրտէլէրի օլան հէր ասրու զէմանըն, վէ պախուսուս պիղզաթ կէօրիւպ իշիթտիքլէրի վուգուսաթտան եազմաղա շայէսթէ պուլտուգլարը միւֆիտ վէ թօհաֆ վագաալարը, վէ ըթֆալը նէվրէստիկեանէ մախսուս նասիհաթլարը, վէ հիւսնիւ ախլաքէ տայըր պապը պէյթլէր վէ հիքեայէլէրի գաւէմէ ալարագ, խալէֆլէրինէ եատիկեար պըրագաւէլմիշլէր տիր, վէ շու պապտէ էսէրլէրի նասախօշ կէօրիւսիւպ, օգուսմասընա բաղպէթլէրինի ճէլպ իթմէք, վէ պունա պինայէն մագսէտի ասլիլէրի օլան թէրպիյէյի ինսանիյէյէ ճիհէթիյլէ անլէրէ գօլայճա ֆայիտէպախշ վէ թէէսիրտար օլմասը իշիւն, չօգլարը էյլէնճէքեարի պիր թարիգէ սիւլիւք իլէ, թօհաֆ վէ թիւրֆէկի պիր սուրէթտէ թէրթիպ ու հիքեայէ իտէկէլմիշլէր տիր քի, միւթալասաընտան թէլէգզիւզ վէ կըսսէտէն հիսսէյապ օլմագ իւզրէ իւշ սաթըրլըգ պիր ֆըգրա կէօրիւլիւր քի թահթընտա եա պիր պէօյիւք մէսէլէյի հիքմէթ, վէ եա միւէսսիր պիր միսալի իպրէթ միւնտէրիճ տիր :

Իշպու ըէսալէ պիր գաշ ճիւզէ միւնգառըմ

Օլաճագ օլուպ՝ պու տախի զէվզը աշնայի լէթա-
յիֆին ճան սըգընթըսընա պիր իլաճ թէտարիք
իթմիշ օլտուղումտան, լուծֆ ու բաղպէթլէրինաէն
մէնուծ հանի, օ պիզի թէշվիզ իտէճէք սուրէթ-
տէ օլտուղու հալտէ, ճիւղպէճիւղ մէյտանը ին-
թիշարէ վաղ օլունաճաղը իսթար օլունուր :

Ճ. Գ.

Ա.ԼԻՄԼԵՐԻՆ ԹԵՄՍԻԼԻ

Հիքեայէ քիթապլարը թարիխ քիթապլարն տան տահա թաթը օլտուղու կիպի, աչգու ալեագա էվլէնմէքտէն տահա թաթը տըր:

Խասայիսի ինսանիյէնին էն էհէմ վէ էլզէմի հիւսնիւ ախլագ վէ իսթիգամէթլէ մէվսուֆ օլտուղու իսպաթա լուղում եօգ տըր:

—

Պիր կիւն ալաճագլընըն պիրի պիրիսինին խանէսինէ կէլիպ գարույը չալտը, գարըսը գարույը աչըպ նէ իսթէտիյինի սիւալ իթտի. ալաճագլը բարա իսթէյինճէ, գարը տէրքի գօճամ Ատանայա կիթտի, եօլլարա տէվէ տիքէնի էքէճէք, տիքէն պէօյիւյիւպ տէվէլէրլէ կէլէն կէչէն բամպուգ ճուվալլարընա իլիշէճէք անլէրին իւղէրլէրինտէ գալան բամպուգլարը թօբլայուպ կէթիրէճէք պէնտէ սարըպ իբլիք եաբարագ պէղ տօգույաճագլըմ ծնու սաթաճագլըզ սէնին բարանը վէրէճէյիղ տէր. ալաճագլը պու սէօղլէրի տիյնէյիպ պիր գահգահա սալը վէրինճէ, պօրճը օլան

« Բէշին բարայր տույտունտա նա՞սըլ կիւլէրսին »
տէտի :

Պիր մէծլիստէ պիր գաշ ահպապ օթուրուպ
հէրքէս պաշընտան կէլէն կէշէն գաղայը նագլ ի-
տիյօր իտի, պիրի օ պիրինէ տէտի քի սէնին պա-
շընտան հիշ պիր գաղա կէշմէտիմի, էվէթ պիր
կիւն կէմի իլէ պիր ֆուրթունայէ թուլթուլմուշ
ըտըգ, կէմի պաթտը նէ ինսան, նէ էշեա նէտէ
պիր թահթա բարչասը գուրթուլտու, օնտան պէօ-
յիւք պիր գաղա կէշիրմէտիմ տէտի. — էյ սէն
նասըլ գուրթուլտուն տէտիքլէրինտէ, պէն կէ-
միտէ տէյիլտիմ անըն իշիւն գուրթուլտում տէտի:

Թավուս գուշու իլէ հինտի հիքեայէսի

Պիր ատէմին պիր թավուս գուշու իլէ պիր
հինտիսի վարըտը նասըլ իսէ կիճէ վագթը հէրիֆ
էֆքեար իտիւպ հինտիյի քէսմէյէ կիտէր, պիրտէ
գարանլըգ կիճէտէ հինտիյի թուլթաճագ եէրտէ
թավուս գուշունու թուլթար, վէ տէրհալ պօղաղ-
լամաղա գալգըշուր իսէտէ, թավուս գուշու էօթ-
մէյէ պաշլայընճա, հէման անը թէրք իլէ հինտիյի
թուլթուպ պօղաղլար :

Խիւլասա թավուս գուշունուն էօթիւպ գուր-
թուլտուղու կիպի, ինսան տախի էհլի հիւնէր օ-

լուր իսէ, պէօյլէ պիր տարլըգ վագըթ տա իպրագը
մէհարէթլէ քէնտիսինի հէր տիւրլիւ թէհլիքէտէն
խէլաս իտէր:

Պիր զիյաֆէթտէ հէքիմէր

Պիր զիյաֆէթտէ պիր չօգ հէքիմ պուլունուր
զիյաֆէթ բէք էյլէնճէլի կիթտիկինտէն հէքիմին
պիրի սուֆրատէ այաղա գալգուպ թէշէքքիւր օ-
լունուր քի - հէքիմէր չօղալտըգճա օ նիսպէթտէ
կիւլմէք չօղալըյօր տէմէսի իւղէրինէ, զիյաֆէթտէ
պուլունանլէրտէն պիրի պունա գարշըլըգ - էվէթ
հագգընըգ վար ֆագաթ հէքիմէր աղալտըգճա
եաշամագտա օ նիսպէթտէ չօղալըյօր տէմիշ տիր:

Պիր հագըր ճէվապ

Հագըր ճէվապ ատէմլէրտէն պիրինէ - էվլէն-
տիյին զէման գաշ եաշընտա իտին - տէմիշլէր. տէր-
հալ եաշըմը պիլմէմ չիւնքի օ վագըթ ագլըմ պա-
շըմտա տէյիլ իտի տէմիշ:

Հագըր ճէվապ վէ կայէթլէ իհթիյար զաթըն
պիրինէ տիկէր պիր քիմսէ սօրմուշ քի եահու սա-
շըն նէ՞տէն աղարտը - նէղլէտէն. - պէլին նէտէն
իքի գաթ օլտու - կէզմէտէն. - տիղլէրին նէտէն
թիթըէյօր - չիզմէտէն տէմիշ:

Պիր գարը իլէ ֆէլէսօֆ

Էվրօբա մուխաֆիլ էտէպիյէսինին պիրինտէ
կայէթ կիւզէլ պիր գարը պիր ֆէլէսօֆա տէր քի,
տիւնեատէ էն ագըլլը, էն պէոյիւք ֆէլէսօֆ քիմտիր

Ֆէլէսօֆ - աֆվ իտէրսինիզ մատամ էն պէօ-
յիւք ագըլ մատամլարա ալտանմայան, էն պէոյիւք
ֆէլէսօֆ մատամլարըն հէր սէօղիւնէ էհէմիյէթ
վէրմէյէն տիր:

Պիր էսրարքէշ

Էսրարքէշէրտէն պիրի պիր կիւն էսրարը զի-
յատէճէ չէքմիշ, օ քէյֆ իլէ գարըսընըն էսվապը-
նը կիյիպ պաշընա պիր խօթօս գօյուպ սօգաղա
չըգար, պիր պէրպէր տիւքեանը էօնիւնէ կէլտիք-
տէ մէկէր պէրպէր հէրիֆին ահուպպասընտան ի-
միշ, հալինէ աճըյուպ հէման ալինէյի գարտըղը
կիպի հէրիֆին գարշուսընա թուլթմուշ, հէրիֆ կէօ-
ղիւնիւ աշուպ քէնտուսինի ալինէտէ գարը գըյա-
ֆէթինտէ կէօրիւնճէ էյվա՛հ գօճամտան իղինսիզ
սօգաղա չըգմըշըմ՝ հէրիֆ տույարսա պէնի պօշար
տիյէ պիր գօշը էվինէ կիթմիշ:

Զօլբա պիր պէրպէր

Զէմանը գատիմտէ Ըրկատ բաղարընտա պիր
շօլբա պէրպէր վար ըմըշ ամէլէ թըրաշ իտէր իմիշ,

ամէլէ թըրաշ իտէն պէրպէրին սէնաաթընտա մէ-
հարէթի նէ գատար օլապիլիր, թըրաշ իթտիլի ա-
մէլէնին պաշընը ուսթուրա իլէ չըղա չըղա ալ գան
իչինտէ պըրագըր ըմըշ. պու հալի կէօրէն պիր զաթ
եահու հէրիֆլէրին պաշընը նիչիւն պէօյլէ եարը-
յօրսըն տէյինճէ - պէրպէր, էֆէնտիմ սէն պիլմէզ-
սին պունլար ամէլէ տիր տայիմա վէրէսիյէ թըրաշ
օլուրլար գաշ թըրաշ պօրճլարը օլտուղունու պիլ-
սունլէր տիյէ չէթէլէ թութարըմ տէմիշ:

Պիր հազըր ճէվապ

Հազըր ճէվապըն պիրինէ տէմիշլէր քի քէօ-
բէքլէր պիր պիրի իլէ զավղա իտէրքէն եիւզլէրինի
պիրպիրինտէն նի՞չիւն չէվիւրլլէր:

Ճէվապ օլարագ (էկէր պարըշըրլարսա պիր
պիրինէ պագմագ իչիւն եիւզիւմիւզ օլսուն տիյէ)
տէմիշ տիր:

Պապա օղուլ հազըր ճէվապ

Հէրիֆին պիրի օղունա ծն բարա վէրմիշ, օղ-
լու բարայը պէյէնմէյինճէ օղլան նէյէ պէյէնմէ-
յօրսըն, պէն ծնունլա պիր կիւնլիւք պիր հաֆթա-
լըգ պիր ալըգ պիր երլըգ էվ մէսարիֆի կէօրիւ-
րիւմ տէմիշ. իչիտէնլէր պու նա՞սըլ օլուր տէյի
թէաճիւպ իտէրլէր, չէօյլէքի պիր կիւնլիւք տէտի-
յիմ գանտիլէ եաղ, պիր թաֆթալըգ պիր գըրպա

սու, պիր այլը գ թուգ, պիր ելլը գ էվիմէ քիպրիթ տէմիշ:

Ապտալըն պիրի

Սաչըն աղարմըշ սագալըն նի՞չիւն աղարմամըշ տէմիշէր - սաչըմ սագալըմտան եիրմի սէնէ էվ վէլ պիթտիյի իչիւն տէմիշ:

Սազէնտէնին պիրինի ահուպպասը թարաֆընտան էվէնտիրմէյէ գըյամ իթմիշէր, պանա էօլիւ երգայըճը պիր դարը պուլուրսանըլ էվէնիրիմ գիրա պու տիւնեա կամ տիւնեասը եա սուրուր տիւնեասը տըր, տիւյիւն օլուրսա պէնի, էօլիւ օլուրսա օնու չաղըրըրլար պէօյլէճէ կէչինիպ կիտէրիլ

Միւշթէրի իլէ պագալ

Հէրիֆին պիրի զահրէ ալմագ իչիւն պագալա կիթմիշ պագմըշ քի պագալ օթուրմուշ ֆէնա հալտէ տիւշիւնիւյօր ասլընը սօրմուշ - պագալ, էֆէնտի նա՞սըլ տիւշիւնմէյիմ, տիւքեանտէ նէ դատար տիրհէմ վարսա չալմըշլար, շիմտի պէն նէ եաբարըմ տէյինճէ - վագաա նէ դատար տիւշիւնսէն հագգըն վար, չիւնքի սանա չալաճագ պիր շէյ սըրագմամըշլար:

Հայաթընը սիկուրթայէ գոյմուշ պիր ատէմին
 օթուրտուղու էվին ալթ գաթընտան եանկըն զու-
 հուր իտէր, պու ատէմ իսէ հիշ թէլաշ իթմէյուպ
 իւսթ գաթտէ օթուրուր քէյֆինէ պագար. տօսթ-
 լարընտան պիրի աշաղըտան քէմալը թէլաշ իլէ -
 եահու եանաճագսըն չարէնէ պագսանա տէյինճէ,
 պու ատէմ - նէ՞ թէլաշ իտիյօրսըն օրասընը սի-
 կուրթաճը տիւշիւնսին :

Հէքիմին պիրի օլլունը բէք կէնճ իքէն էվլէն-
 տիրմէյէ գըյամ իտէր. տօսթլարը - ճանըմ չօ-
 ճուղու բէք էրքէն էվլէնտիրիյօրսընը պիրաղ տա-
 հա պէօյիւսէտէ աղաճըգ ագլը պաշընա կէլսէ -
 տէտիքլէրինտէ հագգընը վար ամմա, աղաճըգ
 ագլը պաշընա կէլէճէք օլլուրսա, հիշ պիր վագըթ
 էվլէնմէղ :

Ահմագ հէրիֆին պիրի խանէսինի սաթաճագ
 օլլուպ, էվինին տիվարընտան պիր թաշ սէօքիւպ
 գօլթուղունա ալմըշ կէզտիրիյօր իմիշ, կէօրէնլէրին
 պագըլարը «պու թաշը նէ՞ իշին գօլթուղունտա
 թաշըյօրսըն» տէտիքլէրինտէ «էվիմի սաթլըղա չը-
 գարմըշմ ալան օլլուրսա նումունէսինի կէօսթէրէ-
 ճէյիմ» տէմիշ տիր :

Պիր ֆէլէսօֆա. - Էն գօլայ շէյ նէ՞ տիր տէ-

տիքլէրինտէ, հիւլեա տըր զիրա տիւնեատէ անա
մալիք օլմայան քիմնէ եօգ տըր տէմիշ տիր:

Հիւքէմայի եուենանիյէտէն թալիսէ « իւմիւտ
նէ՞ տիր» տէմիշլէր, ինսանլարըն եուլարը տըր տէմիշ

Հաքիմ իլէ տիլէնճի

Հէրիֆին պիրի պիր հաքիմին եանընա կիտուպ
սիգէ պիր րէճամ վար, հուզուրընըզա պիր տավա
կէլիրսէ նա՞սըլ ֆասլ իտէրսինիզ տէր. հաքիմ պու
սիւալէ, հագլըյը հագլը հագսըզը հագսըզ չըգա-
րըրըմ ճէվապընը վէրիր. տիլէնճի թէքրար, եա ի-
քիսիտէ հագլը օլուրսա նէ եաբարսըն տէյինճէ,
հաքիմ - պէն շու սէնէ կէլտիմ տահա իքի հագ-
լընըն պիր եէրէ կէլիպ պու գաբուտան կիրտիյինի
կէօլմէտիմ տէմիշ տիր:

Պիր քէօրլէ պիր գանպուր պիր սապահ էրքէն
սօգագտէ պիրպիրինէ թէսատիւֆ իտուպ, քէօր
գանպուրա, պիրատէր պիլմէմ պու սապահ նէ օլ-
տու ույգուտան կէօզիւմիւ աչամայօրըմ տէյինճէ,
գանպուր - էկէր պէնիմ կիպի սէնինտէ գարը սըր-
թընա պօղչայը վէրիպ գաբուտան տահ իտէյտի,
կէօզլէրին ֆալ թաշը կիպի աշըլըրտը տէմիշ տիր:

Իքի գարտաշըն պիրի կայէթ զէնկլին տիկէրի
օ նիսպէթտէ զիւյիւրտ իմիշ, զիւյիւրտէ գարտա-

չըն սանա պագմա՞յօրմը տէտիքլէրինտէ սօգադտէ
րասթ կէտիքճէ պագար տէմիշ :

Գատըն ագլը

Հէրիֆին պիրի էվինին քէօմիւրլիյինտէ բարա
տիւշիւրմիւշ քէօմիւրլիւք զիֆիրի դարանլըգ օլտու
ղընտան արար արար պուլամաղ ըմըշ , գարըսը իշի
անլայուպ հէրիֆ սէն չըլտըրտը՞նմը էօյլէ գարան
լըգ եէրտէ բարամը պուլունուր , պիրաղտա գա
բունըն էօնիւնէ չըգուպ այտընլըգտա արասանա
տէմիշ տիր :

Հէրիֆին պիրինի ահուպասը էօրտէք տիյէ գըզ
տըրըրլար ըմըշ , պիր կիւն պու էօրտէք գահվէթա
նէտէ օթուրուրքէն պիլմէտիյի պիր ատէմ , պու
կիւն հէվատէ եաղմուր վար տէյինճէ , էօրտէք
գալգուպ հէրիֆէ պիր թօգաթ աշգ իթմիշ , գահ
վէտէ պուլունանլէր նէ՞ հագ իլէ պու ատէմէ ուր
տըն սանա պիր շէյմի տէտի տէտիքլէրինտէ , տահա
նէ՞ տէյէճէք «եաղմուր եաղար սէլ օլուր , սէլլէր
ագար կէօլ օլուր , կէօլտէ էօրտէքլէր օլուր» պու
ատէմտէ պանա էօրտէք տէտի տէմիշ տիր :

Խըրսըղըն պիրի կիճէ եարըսը պիր տիւքեանըն
քիլիտինի ալէթը մախսուսէսիյլէ քէսմէյէ օղրաշըր
քէն իւզէրինէ մահալլէ պէքճիսի կէլիպ նէ եարը
յօրսըն տէտիքտէ , խըրսըղ քէման չալըյօրըմ տէր :

եա սէսի չըգմայօր տէյինճէ, օնըն սէսի սապահ չը-
գար տէմիշ :

Շաիրին պիրի պիր զէնկինի իհսան իւմիւտի իլէ
մէտհ իտէր , զէնկին գուլագ վէրմէզ , շաիր թա-
գազա կէօնէ պիր գաչ պէյթ սէյլէր զէնկին մալ
իտինմէզ , շաիր հիտէթ իտուպ հիճվ իտէր , զէնկին
օնատա ալտըրմազ , շաիր զէնկինին խանէսի գա-
բուսընա կէլիպ օթուրըր , հէրիֆ էվտէն չըգուպ
գաբու էօնիւնտէ շաիրի կէօրիւնճէ , պէ հէրիֆ
մէտհ իթտին պիր շէյ վէրմէտիմ , թագազա իթ-
տին գուլագ ասմատըմ , հիճվ իթտին ալտըրմա-
տըմ , տահա նէ՞ սէյլէյէճէյին գալտը , նէ պէք-
լէյօրսըն տէյինճէ , ճէնապը հագգըն ճանընը ալ-
մասընը պէքլէյօրըմ պիր մէրսիյէ գալտը օնուտէ
սէյլէյուպ կիտէճէյիմ տէմիշ տիր :

Պիր կիւն թիմուր պիրիսինէ սօրար « պու խալգ
նէ՞ զէմանէ գատար տօղար վէֆաթ իտէր » տէտիք-
տէ , օ տախի ճէննէթլէ ճէհէննէմ տօլունճայա
գատար տէմիշ տիր :

Հէրիֆին պիրի պիր քէյէ վարըր , մէկէր քէյիւն
արգասընտա եիւքսէք պիր տաղ օլուպ , քէյիւն
հէվասընը քէսմիշ իմիշ , պու ատէմ էկէր պէնի
պիր սէնէ տէտիյիմ կիպի պէսլէր իսէնիզ պէնտէ
սէնէ խիթամընտա պու տաղը գալտըրուպ քէյիւ-

նիւզիւ թէՖրիհ իտէրիմ տէր . քէօյլիւ ըազի օլուպ,
հէրիֆի պիր սէնէ իսթէտիյի կիպի պէսլէրլէր . սէնէ
խիթամընտա քէօյլիւ տաղըն գալտըրըմասընը թէք-
լիֆ իտէրլէր . հէրիֆ քէօյտէ նէ գատար իբ վարսա
կէթիրտիպ պիրպիրինէ էքլէր վէ իբի տաղա գու-
շատըպ իբի ուճուըն էլինէ ալարագ տաղա արգա-
սընը վէրիր . քէօյլիւյէ հայտի սիզտէ տաղըն ար-
գասընա կիտուպ տաղը արգամա եիւքլէտին պէն-
տէ պաշգա պիր մահալէ կէօթիւրէյիմ տէտիքտէ,
քէօյլիւ մէկէր սէն տիվանէ իմիշսին, պիզ պու տա-
ղը նա՞սըլ գալտըրուպ արգանա եիւքլէտէլիմ տէ-
տիքլէրինտէ , տիվանէ պէն տէյիլիմ սիզ տիվանէ-
սինիզ քի քէօյճէ գալտըրամատըղընըզ պիր տաղը
պիր քիշի գալտըրաճագ տիյէ պիր սէնէ տիր պէս-
լէտինիզ տէմիշ տիր :

Եօլտա տիւշիւպ գալմըշ օլան սէրխօշըն պիրինէ
նի՞շիւն օրատէ տուրույօրսըն գալգուպ կիթսէնէ
տէմիշլէր . կէօրմէյօրմուսուընուզ օրթալըգ պուզ
թութմուշտէ այաղըմ գայըյօր , պիրազ պուզլար
էրիսուընաէ կիտէրիմ տէմիշ տիր :

Սուսուզ շարապ վուճուտու խարապ իտէր
Պիր ատէմի ասաճագ օլունճա օ սըրատա եէյէ-
ճէքտէն իչէճէքտէն նէ իսթէրսէ վէրմէք ատէթ
տիր : Հէրիֆին պիրիտէ շարապ մէրագլըսը օլտու-
ղընտան ասըլաճագը վագըթ պիր շիշէ շարապ իս-

Թէր շարապը վերիւրէր, սուտա իսթէր իսէտէ, շարապ օլտուղտան սօնրա տահա սույու նէ՞ եարա-
ճագսըն տէմիշլէր. «սուսուղ շարապ վուճուտու
խարապ իտէր» տէմիշ տիր:

Չիզմէտէն եօգարը չըգմա

Մահիր ըհսսամըն պիրի պիր ինսան թասվիրի
թէրսիմ իտուպ, մէհարէթինի կէօսթէրմէք իւզէրէ
պիր մէյտան եէրէ գօյմուշ վէ հէրքէս սէյրու թէ-
մաշասընա կէլմիշ օլտուղու հալտէ, պիրտէ էօթէ-
տէն պիր չիզմէճի կէլուպ սէյր իտէրէք, «թասվի-
րին այաղընտաքի չիզմէլէր էյի օլմամըշ, տահա
շէօյլէ պէօյլէ օլայըտը տահա էյի օլաճագաը» տէր
ըհսսամ իշիտուպ հագ վէրիր, վէ տէրհալ օրալա-
րընը թասհիհ իտէր. հէրիֆ եավաշ եավաշ չիզմէ-
տէն եօգարը օլան եէրլէրինէտէ պէհանէ պուլուն-
ճա, ըհսսամ «սէն նէճի՞սին» տէր, հէրիֆտէ «չիզ-
մէճիյիմ» տէյինճէ, ըհսսամ «էօյլէ իսէ չիզմէտէն
եօգարը չըգմա» տէմիշ տիր:

Վալիտէնին պիրինին էվլէնտիրէճէք պիր գըզը
օլուպ, կիւզէլ կէօրիւնմէք իշիւն գըզընա «գըզըմ
սէնի կէօրմէյէ կէլէն օլտուղու կիպի, կիթ էօթէքի
օտատա մանկալըն եանընտա եիւզլէրին գըզարըն-
ճայա գատար օթուրտէ սօնրա կէլ» տէյի թէնպիհ
իթմիշ. պէօյլէճէ պիր կիւն կէօրմէյէ կէլտիքլէ-
րինտէ գըզը վալիտէսինին թէնպիհի իւզրէ իճրա

իտուպ, մանկալըն եանընտա եիւզէրի էբէյիճէ գը-
զարընճա, պուլունտուղու օտատէն վալիտէճիյիմ
գըզտըմ կէլէյիմմի տէմիշ տիր:

Պիր պաղչէվան իլէ չըրաղը

Չըրաղը - Ուսթա պաղչէյէ պիր էօքիւզլէ պիր
ավօգաթ կիրմիշ նէ՞ եաբայըմ:

Պաղչէվան - էօքիւզ տուրսուն ավօգաթը չըգար:
Չըրաղը - Նէ՞ իչիւն:

Պաղչէվան - Օղլան էօքիւզ եալընը մահսուլու
եէր, ավօգաթ իսթէրսէ պօսթանըտէ զապթ իտէր:

Պիր ֆէլէսօֆա տօսթըն նէ գատար չօգ տէտիք-
լէրինտէ «պէն սէնի պալ իլէ ավլարըմ» տէմիշ:

Իքի հասիս

Պիրատէր տիւնեատէ նէտէ՞ն գօրգարսըն - չօգ
եաշայուպտէ աճըլգտան էօլմէքաէն - պէնտէ թէ-
մամիյլէ պունըն ագսիսի - աճըլգտան էօլիւպտէ
հիշ եաշամամագտէն:

Վօլթէրէ տէմիշլէր քի ինսան պու ալէմատէ նէյէ
մալիք տիր:

Վօլթէրտէ տէմիշ քի իւշ չէյէ մալիք տիր, պիրի
ճան, պիրի թէն, տիկէրի մալ, շու գատար քի ճանը
լուհանիլէրին, թէնի հէքիմլէրին, մալի ավօգաթ-

լէրին էլինտէ օլմաղլէ . տէսէնէ քի հիշ պիր շէյէ
մալիք տէյիլ տիր :

Հէրիֆին պիրի տիւլիւնէ կիտէր տիւլիւն էվի
գալապալըգ օլտուղունտան, բապուճլարըմ չալըն-
մասըն տէյի գոյնունա սօղուպ միսաֆիրլէրին պու-
լունտուղու օտայէ կիրէր օթուրուր . սահիպի ճէ-
միյէթ իճրայի մէրասիմի խօշ ամէտիտէն սօնրա-
տէրլէր քի, - էֆէնտի գոյնունըզտաքինէ տիր - պիր
ըիսալէ . նէ՞ ըիսալէսի - էֆէնտիմ բապուճ ըիսա-
լէսի տէրլէր կիւզէլ պիր շէյ տիր . - նէ՞ տէն պահս
իտէր - ֆէննի մուհաֆաղատէն . - աման նէ՞ կիւ-
զէլ շէյ - էվէթ էօյլէ տիր . - արանըլսա սահաֆ-
լարտա՞մը պուլունուր - խայըր էֆէնտիմ գաֆաֆ-
լարտա պուլունուր :

Գարը իլէ գօճա

Հէրիֆին պիրի հէր ազշամ էվինէ կէլինճէ գա-
րըսը գաբուտան գարշըլայուպ, էֆէնտի պու ազ-
շամ սօղուգլըգ նէ կէթիրտին տէյի սօրար , վէ օ
կիճէ մէվսիմէ մինասիպ եէմիշլէրտէն պիր շէյ կէ-
թիրէմէմիշ իսէ , սապահա գատար հէրիֆի թաա-
ճիզ իտէրմիշ . պիր ազշամ հէրիֆին պու եօլտա
պիր շէյ ալըպ կէթիրմէյէ վազթը միւսաիտ օլմա-
տըղընտան աիւշիւնէրէք խանէսինէ կէլտիքտէ ,
գարըսը պիր միւթատ էֆէնտի սօղուգլըգ նէ կէ-

Թիրտին տէյինճէ, հէրիֆ «սիզէրէ էօմիւր բէտէրին վէֆաթը խապէրինի» տէմիշ տիր :

—

Պիր եէնի կիւվէյի իւէ կէլին

Հէրիֆին պիրի էվլէնիր, հաֆթասընտա գայըն վալիտէսի վէֆաթ իտէր. հէրիֆ օգատար աղլար քի կէօզլէրինտէն գան կէլիր :

Կէլին - Վալիտէմի օգատար սէվէրմիյիտինիզ քի պու գատար աղլայօրսընըզ :

Կիւվէյի - Նէ՞ սէօյլէյօրսընըզ, իթտիյի էյլէյի գըյամէթէ գատար ունուտամայաճազըմ :

Կէլին - Ս.ճօյըպ, սիզէ Նէ՞ էյլիք իթտի :

Կիւվէյի - Էվլէնտիյիմին հաֆթասընտա վէֆաթ իյլէտի, պունտան պէօյիւք պիր էյլիք օլուրմու :

—

Հէրիֆին պիրի հէմ սաղըր հէմտէ բէք կէվէզէ իմիշ, զարայիպ թապիյաթտէն օլմագ իւզէրէ, պու հէրիֆին սագալը պէմ պէյազ օլտուղու հալտէ, սաչընտա պիր թանէ պէյազ կէօրիւմէզմիշ. զաթըն պիրի պունըն հիքմէթինի պիր հէքիմ տէն սիւալ իթտիքտէ, հէքիմ տէմիշ քի, պու հէրիֆին գուլագլարը սէօզ իշիթմէզ քի գաֆասը մէշ. զու օլուպ եօրուսունտէ իխթիյարլէսուն սաչարը աղարսըն, ֆագաթ պիլ ագս չէնեէսի տուրմայուպ տայիմա մէշղուլ օլարագ բէք զիյատէ եօրուսուն. զընտան անըն իշիւն եալընըզ օրասը իխթիյարլա. յարագ սագալը աղարմըշ տըր :

Հէրիֆին պիրի տօսթլարընտան պիրինին էվինէ կիտէր գաբուսընը չալաըղը վագըթ պագար քի գաբունըն թօգմաղը եօգ, հէման եանընտաքի էվին գաբուսընա գօշուպ թօգմաղընը սէօքմէյէ պաշլար. խանէ սահիպի տույուպ բէնճիրէտէն պաշընը չըգարարագ « պէ հէրիֆ նէ՞ եաբըյօրսըն » տէտիքտէ, « ճանըմ շու էվին գաբուսընը չալաճագաըմտա անըն իչիւն էյրէթի սիզին թօգմաղը ալըյօրում, գօմշուլըգտա պէյլէ շէյլէր արանմագ » տէմիշ :

Պիր քէյլիւ

Բագարէ կիտիպ պիր մէրքէպէ սահիպ չըգարագ պաշընտան գըչընա գատար էօյմէյէ պաշլայընճա մէրքէպի սաթան « ճանըմ մէրքէպի պէյլէ մաաեէնէ իթմէղլէր տիշինէ պագարլար » տէտիքտէ, քէյլիւ « թարլայէ կիտէրքէն պիր պէն պիրտէ գաըըմ պիրտէ չօճուգ իւչիւմիւղ պիրլիքտէ պինէճէյիղ, պանա տիշի լաղըմ տէյիւ, պօյը լաղըմ տըր » տէմիշ :

Պէրպէրին պիրի տիւքեանընըն գըրըգ բէնճիրէսինէ պիր քեաղըտ եաբըշաըրմըշ, հինի օղուլաընտան պիրի տիւքեանըն էօնիւնտէն կէշէրքէն քեաղըտը տէլիպ պաշընը իշէրի սօգարագ « ուսթա սաաթ գաշ » տէտիքտէ, պէրպէր գաֆասընա պիր սօքա եէրլէշտիրիպ, « իշթէ շիմտի պիրի վուրտու » տէմիշ տիր :

Հէր շէյտէ իհթիյաթը էլտէն պըրագմայան ա-
տէմին պիրի խասթէլէնիպ պիր հէքիմ ճէլպ ի-
տէրլէր, հէքիմ իլաճընը եաշընա կէօրէ թէրթիպ
իթմէք նիյէթիյէ դաշ եաշընտա օլտուղունու սիւալ
իտինճէ, հէրիֆ «ալթմըշընտայըմ ամմա՝ թօգսան-
տան թուլթըն» ճէվապընը վէրմիշ տիր:

Պիր հազըր ճէվապ

— Գատընլարըն նի՞չիւն սագալը եօգ տըր:

— Ջէնեթլէրի տուրմատըղը իչիւն, էկէր սագալ-
լարը օլայտը, ծնլարըն չէնեթլէրինի քիմ զապթ
իտուպ թըրաշ իտէպիլիրտի:

Հասիս պիր ատէմէ «բարայը պու գատար նի՞-
չիւն սէվիյօրսըն» տէտիքլէրինտէ «նէ՞ եաբայըմ»,
տիւնեատէ նէ գատար սէվտիքլէրիմ վար իսէ,
ճիւմլէսինի ծնըն զըմնընտա կէօրիւյօրըմտա անըն
իչիւն պիւթիւն սէվտիքլէրիմէ պէտէլ ծնու սէվի-
յօրըմ» տէմիշ տիր:

Պիլմէճէ

Ֆրանսատէ շուարատէն պիրի պիր մէճիստէ պու-
լունուր, մէճլիսին էյլէնճէսի իսէ, մինասիպէթլի
մինասիպէթսիզ պիլմէճէ սէօյլէյուպ, հալինտէն
իպարէթ օրմաղլէ վէ պու պիլմէճէ էյլէնճէսի բէք
զիյատէ ուղամագլէ շաիրին ճանը սըգըլըպ, պու
օյունա նիհայէթ վէրմէք իւզէրէ տէրհալ պիր պիւ-

մէճէ թերթիպ իլէ (պիլմէճէմ էօյլէ պիր միւհթէ-
րէմ շէյ տիր քի, էն քիպար վէ էն կիւղէլ դա-
տընլար օնը պաշլարընտա թաշըրլար) տէտիյինտէ
ղիւրաֆատէն պիրի «պիլտիմ էյրէթի սաշ», տըր
տէմիշ տիր:

Պիր գասապ իլէ զէվճէսի

Գասապըն պիրի նիզատէ իքէն զէվճէսինի եանը-
նա չաղըրուպ, «պէնիմ սէվկիւլիւ զէվճէմ, վէֆա-
թըմտան սօնրա ուշաղըմլա էվէնմէնի վասիյէթ ի-
տէրիմ, չիւնքի քէնտիսի կիւղէլ պիր ատէմ տիր,
պունընլա պէրապէր մուամէլաթըմըզատա վու-
գուֆը վար տըր, միւշթերիլէրիմիղի թանըր, սանա
կիւղէլ պագար հէր հալտէ րահաթ իտէրսին»,
տէտիքտէ, զէվճէսի «գօճաճըղըմ, հէման սէն րա-
հաթ օլ հիշ մէրագ իթմէ, սէնին չիմտի տիւչիւն-
տիւյիւն շէյլէրի պէն չօգտան տիւչիւնմիւշտիմ»,
տէմիշ տիր:

Քիւչիւք մութպախը խանէ

Ագըլատէն պիր զաթ պիր պէօյիւք խանէ եաբ-
տըրուպ ֆագաթ մութպախը նիսպէթլէ պիր աղ-
քիւչիւք իտի. պաղը ահուպպասը պունտան տօ-
լայը քէնտիսինէ իթիրագ իթտիքլէրինտէ, «մութ-
պախըմ քիւչիւք օլմասայտը պէօյլէ պէօյիւք խանէ
եաբտըրամաղտըմ», տէյու ճէվապ վէրտի:

Սէրխօշըն պիրի կիճէ եարըսը մէյխանէտէն չը-
գուպ եիւրիւմէյէ իգթիտարը օլմատըղընտան պիր
տիվարէ տայանըպ տուրուր իմիշ. օրատէն կէչէն
քիմէնէլէր պունու կէօրտիւքտէ, « պուրատէ նէ
տուրույօրսուն», տէմիշ. սէրխօշ « մահալլէ տէօնիւ-
յօր, պէնտէ իչէրի կիրմէք իչիւն էվին գարուսը
էօնիւմէ չըգմասընը պէքլէյօրում», տէմիշ:

Ատէմին պիրիսի պիր իհթիյարէ բասթ կէլուպ
կէօրտիւ քի պիչարէ ատէմճաազ տուրամայաճագ-
հալտէ խասթէ իտի, խասթալըղընը սիւալ իյլէտի:

Իհթիյար - Օղլում, հիշ սօրմա իւշ գարըմ վար-
անլէրին էլէմի եէթմէղմիշ կիպի, պիրտէ միյտէ
խասթալըղընա օղրատըմ, նէ եէսէմ հազմ իթ-
մէյօրում, աճապա պունուն իլաճը նէ տիր:

— Օնուն իլաճը տօգուզ թանէ տալագ տըր:

Պիր քէօր խասթուն էվինէ լազըմ օլան էշեայը
էօթէտէն պէրիտէն ալըր, հալպու քի ալտըղը շէյ-
լէրին քեաֆֆէսի էտնա օլտուղունու ֆարգ իտէ-
մէտիյինտէն, հէք ալէա եարըյօրըմ էֆքեարը իլէ
էվինի նըղամլար, սօնրա կէօղլէրինէ պագմագ իւ-
ղէրէ պիր հէքիմ իլէ մուգավէլէ իտէր, վէ հէքիմ
իճրայի թէտավի իթտիքտէն սօնրա, խասթունըն
կէօղլէրի աչըլըպ մուգատտէմա կիւզէլ տէյու ալ-
տըղը էշեանըն ֆէնալըղընը կէօրիւնճէ, պունլարը
սէն տէյիշտիրմիշսին տէյու հէքիմէ թաղիրէ գալ-

գըշըր. հէքիմ խայըր էօյլէ տէյիլ, սէնին կէօղլէ-
րին էվվէլլէրի կէօրմէտիյինտէն էյիյի քէօթիւյիւ
Ֆարգ խէմէզ խտին եօգսա սանա կիւղէլ տէյու
վէրաիքլէրի էշեալէր իշթէ պունլար տըր տէյէրէք
խաթունը իգնա խէր:

Խիւլասա խաթունըն քէօրլիւք վադթը ճէհալէթ
ղէմանընա վէ կէօղլէրինին էյիլէշտիյի վադըթ տա-
խի ալէմլիք զէմանընա պէնզէր, չիւնքի պիր ճա-
հիլ թահսիլի իլմու մարիֆէթ իթաիքտէն սօնրա,
ղէմանը ճէհալէթինտէ կիւղէլ տէյու պէլլէմիշ
օլտուղու ֆէնա շէյլէրին ֆէնալըղը իլմու մարի-
ֆէթ սայէսինտէ անլար:

Մահալլէ իհթիյալլարընտան նէքրէ պիր առէմ
կիւնլէրտէ պիր կիւն կիւյա քէյֆինի պօղար. հալ
պու քի պիչարէ սէքսէն եաշընտա պիր դաթ օլ-
տուղընտան, պիր կիւն մահալլէ գօմշուլարը պիղիմ
աղայէ կիտէլիմ զիրա ֆէնա քէյֆսիզ տիր տէյէ-
րէք, մահալլէտէ նէ գատար տէլիգանլը թադըմը
վար խէ, տօղրու աղանըն խանէսինէ կիտէրլէր.
խասթանըն եանընա սէպիլ թասը կիպի տիզիլիւ-
լէր խօշ պէշտէն սօնրա աղայէ ընճա խտէրլէր.քի,
հաճի պապա էօլիւմ պիղիմ իշիւն տիր, մինասիպ
խէ պիր վասիյէթ խտինիզ, էֆէնտիլէր վէ մուխ-
թար պուրատէ աիրլէր տէտիքլէրի զէման պիր
քէրրէ խասթէ քէք մինասիպ պու սէօղլիւնիւզիւ
պէյէնտիմ, իշթէ հադգա գուլլում եալընըզ տէր:

Վասիլյէթնամէ

Թէսլիմրուհ իյլէտիյիմ զէման պէնի բիրինճ բիւ-
վընա կէօմիւնիւզ, քէֆնիմի կիւլլաճ բազլավա-
սընտան, լէֆիմի թէլ թէլ հէլվասընտան եաբ-
տըգտան սօնրա, եահնի սահանընը իլէրի սիւրիւն
տէր տէմէզ պիշարէ խասթա այաղա գալգըպ,
հայտէ տէֆ օլուն չարգընլար սիզի կէօզիւմ կէօր-
մէսին տէյերէք ճիւմլէսինի գօլմըշ տըր:

Հէրիֆին պիրի քէնտի էվլատընը պիր թէրզիյէ
չըրադ վէրմիշ իտի. ուսթասը պիր կիւն պիր քեա-
սէ պալ վէ պիր օգգա էքմէք ալըպ եէմէք իչիւն
տիւքքեանէ կէթիրտի, օ արալըգ պիր իչի զուհուր
իթաի պունա տէտի քի օղլում պէն ֆիլան եէրէ
կիտէճէյիմ, պու քեասէտէքի զէհիր տիր սագըն
եէմէ. ուսթասը կիթտիյի կիպի չըրադ պիր օգգա
էքմէք իլէ պալը բէք ալէա եէտի. ուսթասը կէ-
լուպ պալը էքմէյի սօրունճա, «էքմէյի քէօրէք
գարտը պէնտէ գօրգտըմ պարէ էօլէյիմ տէ ուս-
թամըն աթապընտան գուրթուլայըմ տէյի պալը
եէտիմ, լաքին էօլմէտիմ շիմտի իրատէ սիզին»
տէտի:

Հէրիֆին պիրի թարլասընը սաթմըշ մէրքէպ ալ-
մըշ, պունտան թիճարէթին նէ տիր տէմիշլէր,
շիմտիյէ գատար կիւպրէ վէրիր արբա ալըր ըտըմ

պունտան սօնրա արբա վէրիպ կիւպրէ ալաճաղըմ տէմիշ :

Թիւքինին պիրիսի պիր քէշի իլէ արգատաշ օլուպ էօթէտէ պէրիտէ կէզէրլէրքէն, պիր կիւն սու իշմէք իւզէրէ պիր գուլաճ պօյունտան զիյատէ տէրինճէ պիր գույույա ինէրէք սույու իշտիքտէն սօնրա, չըգմագ թէլաշէսինէ տիւշտիւքլէրինտէ թիւքի պունուն գօլայը վար, սէն էօն այադլարընը գույունըն քէնարընա տայարսըն պէն սէնին իւզէրինտէն պույնուզլարընա պասարագ չըգտըգտան սօնրա, սէնի ալըրըմ տէյէրէք քէշիյի ալտատըպ գույուտան չըգմըշ, վէ սօնրա աշաղը պագըպ կիւլմէյէ պաշլամըշ. քէշի պու հալի կէօրիւնճէ ճանը սըգըլըպ, նէ կիւլիւյօրսուն պէնի չըգարսանա գըլըգըլը թիւքիյէ չըգըշմըշ իսէտէ, թիւքի եինէ կիւլէրէք «պէհէյ շաշգըն օգատար սագալը ուզատաճագ եէրտէ ազաճըգ ագըլ գազանսան օլմագմը իտի» ճէվապը իլէ քէշիյէ միւտտէթ էզիյէթ իթմիշ տիր :

Իշթէ էնճամ քեարը տիւշիւնմէյէն էննիհայէթ պիր միւհլիքէյէ տիւշար օլաճաղը պէտիհի տիր :

Հէրիֆին պիրինէ սօրմուշլարքի, պու սէնէ գըշ նաճըլըտը տէյու. օգատար շիտէթլի իտիքի համամտա պիլէ քիւրքսիզ երգանամատըմ տէմիշ :

Եալանճընըն պիրի պիր սէնէ տէնիզ տօնտուրտը
 օ սէնէ պօլ պօլ պալըգ տօնտուրմասը եէտիք տէ-
 միշ, օպիրիտէ էօթէտէն - «էվէթ հաթթա պիր
 սէնէտէ դազաէն տէնիզ թուլթուշուպ եանմըշըտը
 պիզտէ օ սէնէ բէք չօգ պալըգ գըզարթմասը եէ-
 տիք» տէմիշ:

Հէրիֆին պիրի գարըսընտան պէզար օլտուղըն-
 տան, պիր կիւն տիւշիւնիւպ տուրուրտը. ահպա-
 պընտան պիրի կէլիպ «սէնի կայէթ միւթէէսիւֆ
 կէօրիւյօրում աճապ սէպէպինէ տիր տէյու սիւալ
 իթտիքտէ, օտէ գարշըլըգ տէրքի «եէնի էվէն-
 տիյիմ վազըթ գարըմը օգատար սէվէրտիմ՝ քի օ
 վազըթ եէյէճէյիմ կէլիր իտի, նիշիւն եէմէտիմ
 տէյի զիյատէ թէէսիւֆ իտիյօրում»,:

Հէրիֆին պիրի պիր կիւն միսաֆիրլիյէ կիտէր խա-
 նէ սահիպի թաամ իտէրմիշ. պույուրունըզ գայ-
 նանանըզ սիզի սէվէրմիշ տէյէրէք, պու ատէմի
 սուֆրայէ տալէթ իտէր. պուտէ գայնանանըզ սի-
 զի սէվէրմիշ սէօղիւնիւ իշիտինճէ տէրքի, խայըր
 օ պէնի սէվմէզ էկէր սէվմիշ օլայտը գըզընը պա-
 շըմա մուսալլաթ իթմէզտի տէմիշ տիր:

Պիր կիւն պիրիսինին գարըսը խասթէլէնուր եա-
 թագտա ահ էֆէնտի պէն էօլիւրսէմ սէնին հալին
 նիճէ օլուր տէյի աղլամայա պաշլայընճա, գօճասը

գարըսընտան պու սէօղիւ իշխթտիյի կիպի օտէ աղ-
լամայա պաշլար. գարըսը սէն նէ՞ իշիւն աղլայօրսըն
տէյինճէ, եա էօլմէզ իսէն պէնիմ հալիմ նիճէ օ-
լուր տէյի աղլայօրմ տէմիշ տիր:

—

Հէրիֆին պիրի գարըսընտան աշըրը շիքեայէթ
իտէր. էօթէքի պէրիքի տէրքի պու ատէմ էկէր
պու գատար պէտխույ իսէ պըրագ տէրլէր. հէրիֆ
նասըլ պըրագայըմ գըրգ եըլ տըր պիր եաստըզա
պաշ գօյտուգ տէտիյի կիպի, օ հալտէ եաստըզը
պըրագ տէմիշ տիր:

—

Հէրիֆին պիրի ահպապլնտան պիրինին խանէ-
սինտէ պիր կիճէ միսաֆիր դալմըշ. խանէ սահիպի
էհլը իշրէթ իքէն պու ատէմի իշրէթ իթմէզ զաննը
իլէ իշրէթ հաղըրլամամըշ, հալպու քի միսաֆիր գա-
լան էհլը իշրէթ օլտուղու հալտէ, էվ սահիպինի իշ-
րէթ իթմէզ զանն իտուպ, էօյլէ պիր թէքիֆտէ
պուլունմամըշ. օ կիճէ պիր խայլի մուսահիպէթ տէն
սօնրա, խանէ սահիպի իլէ իքիսի պիր օտատէ եաթ-
մըշլար. խանէ սահիպի պու ատէմ ույուտուգտան
սօնրա իշմէք իշիւն եաթաղընըն եանընա գարան-
լըգտա պիր գուբա ըագը գօյմուշ. օ ալալըգ պիր
իշ իշիւն օտատէն տըշարը չըգմըշ. միսաֆիր օլան
խանէ սահիպինին եաթաղը եանընա գօյտուղու
շէյի մէրագ իտուպ էլի իլէ գուբայը պուլարագ
գօգլամըշ ըագը օլտուղունու աղնայընճա, հէման

գուբայը տիքտիյի կիպի եաթմըշ. խանէ սահիպի
կէլիպ եաթաղընա կիրմիշ պու ատէմ էլպէթ ու-
յումուշ տըր տէյուպ գուբայա էլ ուղաթմըշ իսէ-
տէ, պօշ պուլունճա թէաճիւպ իտէրէք տէօշէքտէ
օթուրուր աուրուրմըշ. պու ատէմ նէ տիւշիւնիւ-
յօրսուն տէյի սօրմուշ. խանէ սահիպի շիմտի շու-
րայէ կիճէլիք գավուղըմը գօյմուշտըմ պիւմէմ նէ-
րէյէ կիթմիշ օնու արայօրըմ պուլամայօրըմ տէ-
յինճէ, միսաֆիր օլան «էվէթ տէմինտէն պաշըմ
ղիյատէ իւշիւմիւշ իտիտէ պէն կիյմիշ իտիմ» տէմիշ:

Հէրիֆին պիրիսինին գարըսը պիր կիւն պիր էն-
տաղէ աստար իսթէմիշ. — պէն պիր էնտաղէյի
նասըլ պիլէյիմ, էնտաղէմ եօգ տէյինճէ, պիր գօ-
լընը ուղաթ տէմիշ, գօլունու ուղաթմըշ. — իշթէ
թէմամ պու պիր էնտաղէ տիր պունա կէօրէ էօլշ
ալ տէյի չարշույէ կէօնտէրմիշ. հէրիֆ էնտաղէյի
գայպ իթմէյիմ տէյի գօլունու աշաղը էնտիրմէ-
յէրէք կիտէրքէն, հէր նասըլ ըսա եօլտա պիր
գույույա տիւշէր. կէօրէնլէր գույունըն աղղընա
կէլիպ, եահու էլինի ուղաթ սէնի թութուպ չըգա-
րալըմ տէտիքլէրինտէ, էլիմի ուղատըրսամ էնտա-
ղէյի շաշրըրըմ, սագալըմտան թութունտէ պէնի
պունտան չըգարըն տէմիշ:

Հէրիֆին պիրիսինին ահպապընտան պիրի խանէ-
սինի սաթմագ իշիւն թէլլալա վէրմիշ. պիրի թէոա-

տիւֆ իտուպ էվի նիչիւն սաթըյօրսըն տէյի սօր-
մուշ, օտէ նէ եաբայըմ տէօրթ քէրրէ էվլէնտիմ
տէօրտիւտէ պու էվտէ էօլտիւ պիր տիւրլիւ գարը
եաշամայօր, պէնտէ անըն իչիւն սաթըյօրըմ տէ-
յինճէ, ամա՛ն պիրատէր եապանճըյա կիտէճէք
շէյ տէյիլ, աճէլէ իթմէտէ հիշ օլմաղսա պարի պիր
տօսթա գըսմէթ օլսուէն տէմիշ:

—

Հէրիֆին պիրի պիր կիւն իւշ օգգա էթ ալըպ
խանէսինէ կէթիրիր, գարըսը էթի պիր պաշգասը-
նըն էվինէ կէօնտէրիր, ագշամ օլուր հէրիֆ էվի-
նէ կէլիպ գարըսընտան էթի արարսա, գարըսը է-
ֆէնտի աֆվ էյլէ զաֆիլ պուլունտում էթի քէտի
եէմիշ տէյինճէ, հէրիֆ գալգուպ տէրհալ քէտիյի
թարթար քէտի թամամ իւշ օգգա կէլինճէ, պէ
գարը քէտի թամամ իւշ օգգա կէլտի, էկէր պու
էթին վէզնի իսէ, պիղիմ քէտի նէրէյէ կիթտի, եօգ
քէտինին վէզնի իսէ, էթ նէրէյէ կիթտի տէյուպ,
ղի իւմիւնճէ գարըսընը մուհասէպէ իթմիշ տիր:

—

Հէրիֆին պիրի օղլունա բարա վէրիր քի պիր գօ-
յուն գաֆասը ալըն տէյի. օղլու կիտուպ պիր
բիշմիշ գաֆա ալըր եօլտա կէլիրքէն էթինի թէքմիլ
եէյիպ գուրու գաֆայը բէտէրինին էօնիւնէ գօր:

Բէտէրի - Օղլում պու նասըլ գաֆա հանը պու-
նըն գուլագլարը:

Օղլու - Պիշարէ սաղըր ըմըշ:

Բէտէրի - Կեօզլէրի նէրտէ :

Օղլու - Ձէվալլը քէօր ըմըշ :

Բէտէրի - Տէրիսիտէ եօգ :

Օղլու - Ֆադըր նէ եարսըն ույուզ ըմըշ :

Բէտէրի - Է, պունըն նէսինէ բարա վէրիպտէ ալարն :

Օղլու - Տիշլէրի բէք սաղլամտէ ծնուն իշիւն ալտըմ

Պիր կիւն օղլու բէտէրի իլէ սօգաղա չըգմըշլար օղլունուն էլինտէ ֆէնէր բէտէրինին արտը սըրա կիտէրմիշ. օղլում ֆէնէրի նիշիւն արգամտան չէ. քիյօրսուն տէյինճէ, պօրճլարընը վէրմէտէն էօլէ. յիմ տէմէ, արգատաքի զիյանըն հիշ ֆայիտէսի եօգ տըր տէմիշ :

Հէրիֆին պիրի պիր կիւն գաթըրընա պինմիշ, գաթըր ըսա կէմ ալմօզ պի շէյ օլուպ՝ ալապիլտիյինէ կիտէր. ահպապընտան պիրի ըսթ կէլիպ նէ. ըէյէ կիտիյօրսըն տէյի սօրտուգտա, գաթըրըն ա. ճէլէ պիր իշի վար օրայա կիտիյօրուզ տէմիշ :

Պիրիսինին խանէսինէ կիճէ վազթըխըրսըղ կիրմիշ, չալաճագ պիր շէյ պուլմագ իշիւն էօթէյի պէրիյի արաշտըրըրքէն, հէրիֆ ույգուտան ույա. նըպ խըրսըղա տէրքի «սէնին կիճէ արատըղընը պէն կիւնտիւզ պուլամայօրում նաֆիլէ եօրուլմա» :

Պիր ատէմին ալաճագլըսը պիր կիւն քէնտուսինի
 եագա բաշա իտուպ մահքէմէյէ կէօթիւրիւր. հա-
 քիմէ խիթապ իլէ, էֆէնտիմ պու ատէմտէ ալա-
 ճաղըմ վար ինատ իտուպ վէրմէյօր թահսիլինէ
 հիւքմ իտին տէր. հաքիմ նէ տէրսին տէյի սօր-
 տուգտա, պու ատէմ ֆիւան մահալտէ պիր պօս-
 թանըմ վար պօրճլարըմը էօտէմէք իշիւն սաթըլը-
 ղա չըգարտըմ, պու կիւնէրտէ բազարըգ իւզէ-
 րինտէյիմ պիրաղ պէքլէսին պունընտա բարասընը
 վէրէյիմ տէր տէմէղ, հասմի եայկարայը գօբարըպ
 էֆէնտիմ եալան տըր, պօսթանը նէրէտէ պունուն
 տիւնեատէ պիր տիքիլի աղաճը պիլէ եօգ տըր տէ-
 մէսի իլէ, պու ատէմ իշթէ տայիմէնտէ միւֆլիս օլ-
 տուղումա շահատէթ իտիյօր պաշգա իսպաթէ նէ
 հաճէթ տէմիշ:

Ատէմին պիրինէ տայիմա վուճուտըն սըհէթտէ
 տիր տէմիշլէր. էվէթ էօյլէ տիր չիւնքի իլաճ եէ-
 մէմ բարասընը եէրիմ տէմիշ:

Ատէմին պիրի գարըսը իլէ պիր օտատէ եաթար-
 քէն կիւնէ վագթը պիր այագ բաթըրտըսը բէյտա
 օլմուշ. գալգ էֆէնտի կալիպա խըրսըղ կիրմիշ տը-
 շարըյա չըգ պադ տէր. գօճասը պէն չըգամամ սէն
 չըգ տէմիշ իսէտէ, գարըսը համիլէ օլտուղունտան,
 էֆէնտիմ պէն իքի ճանլըյըմ նասըլ չըգայըմ տէ-
 տիքտէ, գօճասը էյի եա սէն իքի ճանընլա տըշա-

ըը չըգամայօրսըն պէն պիր ճանըմ' ըլա նա՞սըլ
տըշարը չըգայըմ' տէմիշ :

Վագթը իւէ հէրիֆին պիրի շէյթան ըլա օրթագ
օլմուշ շէյլէ. քի էքիպ պիշիպ բարա գաղանմագ
իւզէրէ պիր թարլա ալըրլար . շէյթան նէ էքէլիմ'
տէյի պու ատէմէ սօրար . պու ատէմ' սօղան էքէ-
լիմ' տէր շէյթան գայըլ օլուր . տէրքէն սօղանը է-
քէրլէր պիրագ էէթ իշիր . շէյթանէ պու ատէմ' տէր
քի, օրթագ՝ մահսուլըն իւսթիւ սէնին ալթը պէ-
նիմ' շէյթան պունատա գայըլ օլուր . մահսուլ էէ-
թիշիր շէյթան սօղանըն իւսթիւնիւ ալըր պու ա-
տէմ' ալթընը ալըր շէյթան զայպ իտէր . իրթէսի
սէնէ շէյթան տէր քի, արթըգ պու սէնէ էքէճէ-
յիմիզ մահսուլըն ալթը սէնին իւսթիւ պէնիմ' . պու
ատէմ' գայըլ օլուպ՝ շէյթան պուղտայ էքմէյի
թէքիֆ իտէր պուղտայը էքէրլէր . պու ատէմին
շէյթանըն թէքիֆի վէշնէ մահսուլըն իւսթիւնիւ
ալըր շէյթան ալթընը ալընճա, էինէ շէյթան զայպ
իտուպ, պէն սէնինէ օրթագլըգ իտէմէյէճէյիմ'
տէյուպ սավուշուր :

Ատէմին պիրի կէլիպ էհպապընա գարըսընը շի-
քեայէթ իտէր էհպապը տէր քի, պիրատէր պէնտէ
սէնին կիպի պիր էվի իքէն տայիմա բահաթսըզ ը-
տըմ' պագտըմ' օլաճագ շէյ տէյիլ իքի էվի օլտուլմ'
իքիսինին օրթասընտա բահաթըմ' բէք ալէա օլտուլ :

Գարըսընտան շիքեայէթ իաէն ատամ պունու
թէմամընա տիյնէյիպ կիտէր տէրհալ պիր տահա
էվլէնիր իքիսինին արասընտա րահաթը պիւթիւն
պիւթիւնէ քէսիլիր . էն սօնրա գատընլար մապէյն-
լէրինտէ իթթիֆագ իտուպ՝ պու հէրիֆի էվտէն
գովարլար . պիշարէ տէֆա էհպապընա կէլիպ մա-
ճէրայը աղնատլը . էհպապը տէօնիւպ տէր քի ա
պիրատէր սէն իշի բէք եաննըշ աղնամըշըն , վա-
գաա պէն իքի էվլիյիմ իքիսինին օրթասընտա րա-
հաթըմ եէրինտէ տիր ամմա սէնին աննատըղըն կի-
պի տէյիլ . գարըմըն պիրի սուլթան մէհմէտտէ օ-
թուրուր , օպիրի պաղչէ գաբուսընտա , պէնտէ
սուլթան պայադիտտէ օթուրուպ արալարընտա
րահաթ իտէրիմ տէմիշ :

—

Ատէմին պիրի էհպապընա տէր քի , պիրատէր
գարնըմ բէք աղըրըյօրէ օլէճէյիմ , պունա նէ իլաճ
իթմէլի :

Էհպապը — Պու կիւն նէ՞ եէտինիզ :

— Պիր թանէ եանմըշ , գուրումուշ , քիւֆլէնմիշ
էքմէք եէտիմ :

Էհպապը — Կէօղիւնիւղէ սիւրմէ չէքմէլի :

— Պէ գարտաշ պէն գարն աղըրսընտան էօլիւ-
յօրում սէնտէն իլաճ սօրույօրում , սէն կէօղիւնէ
սիւրմէ չէք տիյօրսուն , կէօղէ սիւրմէ չէքմէնին գարն
աղըրսընա նէ ֆայիտէսի օլուր :

Էհպապը — Բէք չօգ ֆայիտէսի օլուր , հաթտա

պիր տահա դարն աղըըսը կէօրմէզսին :

— Ա ճանըմ՝ պու նա՞սըլ իլաճ , նէ՞ աճայիպ միւտաւլաթ :

Էհպապը - Բէք տօղրու վէ բէք միւէսսիր պիր իլաճ տըր , չէօյլէ քի կէօղիւնիւզէ սիււմէ չէքէր-սէնիզ կէօղիւնիւզ աչըլըրտէ եէյէճէյինիզի կէօրիւր էօյլէ եէրսինիզ , պիր տահա պէօյլէ խասթաւըզլարա տիւչար օլմազսընըզ տէմիշ :

Գարը գօճա մապէյնինտէ նա՞սըլ հիւսնիւ իմ-թիզաճ վէ մուհապէթ հասըլ օլուր տէյի հէրիֆին պիրինէ սօրմուշլարսա , օտա շու ճէվապը վէրմիշ . չէօյլէ քի գօճասը սաղըր , գարըսը քէօր օլուրսա իքիսիտէ բէք ալէա վադըթ կէչիւրիպ կիտէրլէր տէմիշ :

Խիւլասա քեայինաթըն ճանը մուհապէթ տիր , հէր մախլուդ քէնտի ճընսընա կէօրէ պիր մուհապէթէ թապի տիր , վէ հէր պիր մուհապէթ գար-շըլըզլը տըր :

Ատէմին պիրի եօլճուլուգտա պիր մէմէքէթէ կիրէր . մալիւմա մէմէքէթլէրտէ էքսէրի դապ-րիսթանլարտան կիրիլիր . էօլիւ իւզէրինտէ պու-լունան թաշլարը օգումադ իսէ , էհալիմիզտէ ու-մումիյէթ իւզէրէ պիր մէրադ տըր . պադայըմ պու չէհրին էհալիսի նա՞սըլ ատէմէր իմիշ տէյուպ , թաշլարտան պիրինի օգումադ իսթէր պադար քի

Թաշ իւզերինտէ շու իպարէ եազըլը տըր:

«Իւշ եաշընտա իքէն էօլմիւշ հաճի Պետրոս:»

Հէրիֆ, թէաճիւպ իտէճէք շէյ, հիշ իւշ եաշընտաքի չօճուգ հաճի օլմիւրմու, էլպէթտէ եաննըշ օլմալը. հէլէ պիրինի տահա օգույայըմ տէյուպ Թաշըն պիրինի տահա օգուր ծնտատա շէօյլէ եազըլը կէօրիւր:

«Պիր պուշուգ եաշընտա իքէն մէքթէպտէ հօճալըգ իթմիշ էօլմիւշ:»

Հէրիֆ, պու նէ պէ իւշ եաշընտա իքէն հաճի օլմուշ, պիր պուշուգ եաշընտա իքէն մէքթէպ հօճալըգը իթմիշ. չօգ շէյ էլպէթ պունըն ասլընը աղնարըմա:

Հէրիֆ պու մէրադ իլէ տօղրու շէհիրէ կիրէր պազար քի էհալի սայըր շէհիրլէր էհալիսի կիպի ադ սագալ վար, գարա սագալ վար, կէնճ վար, չօճուգ վար. պու հէրիֆին մէրադը տահա զիյատէ արթըպ պիր գահվէյէ կիրէր. գահվէսինի իշտիքտէն սօնրա, գահվէտէ պուլունանլէրէ տէր քի, աղալար պէն պիր զարիպ եօլճույում, շէհիրէ կիրէրքէն պիր գապրիսթանտէն կէշտիմ քիմլէր տիր տէյի պագտըմ իւշ եաշընտա հաճի Պետրոս պիր պուշուգ եաշընտա իքէն մէքթէպ հօճալըգը իթմիշ, պու նասըլ իշ տիր տէյի շաշտըմ գալտըմ:

Մէմլէքէթ էհալիսինտէն պիրի գալգմըշ տէմիշ քի, վագաա շաշըլաճագ շէյ տիր, լաքին իշին հագըգաթընը աղնարսանըղ օգատար թէաճիւպ իթմիշ:

մէզսինիդ. պու մէմէքէթտէ պիր ատէթ վար, հէր
քէս տիւնեատէ կամարդ, քէտէրսիդ, զէվգու սէ-
ֆա իլէ կէփրտիյի կիւնլէրի հիսապ իտէր. չիւնքի
պիղճէ ինսանըն էօմրիւ պէօյլէ կէչէն կիւնլէրտէն
իպարէթ տիր. իշթէ տիւնեատէ եաշատըղը միւտ-
տէթճէ զէվգու սէֆա իլէ դաշ կիւն կէչիրմիշ իսէ,
ծնու էօմիւրտէն սայըպ գապրիսթան թաշլարընա
եաղարլար. տէմէք օլուր քի օգուտուղունուղ հաճի
Պետրոս էօմրիւնտէ իւշ սէնէ սէֆա սիւրմիւշ. պիր
պուշուգ եաշընտա մէքթէպ հօճալըղը իտէն իսէ
պիր պուշուգ սէնէ. իշթէ հագըգաթը հալ պուն-
տան իպարէթ տիր:

Հէրիֆ տէօնիւպ տէր քի, սիղէ պիրինճի վասի-
յէթիմ պու օլտուն, էկէր պէն պու մէմէքէթտէ
էօլիւրսէմ թաշըմա «անասընտան էօլիւ տօղան
ատամ» տէյի եաղընըղ տէմիշ:

Պէօյլէտէ ինսանըն էօմրիւ գարըշըգ պիր կիր-
տապ տըր թէրթիպի վար նըղամը եօգ:

Պէյիթ

Այնը իղթիրապ պայ ու կէտայա,
հիւքմ իտուպ հէր տէմ գըլմագտա թաղեիդ.
անճագ նէվիյլէ չէքիլէն ճէֆա,
պիրի տիկէրտէն իտիլիր թէֆրիդ:

Փագըր չարբընըր թէայեիւշ իշիւն,
լաքին զէնկինին ֆիքրի բիւր ազապ.

պիրիսի ճիւղէն ֆազըր վէ մահղուն ,
տիկէրի գալպլէ չէքէր իղթիրապ :

Օլուր տիւղ օվա կիւհ ու սէնկիսթան ,
հաչան քի էճէլ աթարսա թըրբան .
գաբայըպ չէշմին ինսաֆսըղ տէսթլէ ,
պայ կէտա պիլմէղ իտէր հէբ թալան :

Նէ՛ թախթ թաճ պիլիր Նէ՛ ագըլ Նէ՛ շան ,
Նէ՛ կէնճ Նէ՛ կիւղէլ Նէ՛ սապի սիւպեան .
ինտինտէ պիր տիր գըլմէթի ալէմ ,
գուրթուլմազ չուն զուլմունտան ինսան :

Հիքրայէ

Պիր չօճուգ բէտէրինին իղնի օլմայան պիր մա-
հալէ կիտէճէլինի բէտէրի իշիտիւպ չօճուղու ետ-
նընա ճէլպ իլէ , օճագ պաշընտա պուլունան պիր
քէօմիւրին էլինէ ալմասընը էմր էյլէյէրէք , չօճուգ
քէօմիւրէ թօգունուր թօգունմաղ էլի վէ պէյազ
էսվապը քիրլէնիպ ֆէնալաշտըղընտան , քէօմիւրիւ
էլինտէն չարչարըգ աթտը . օ վագըթ բէտէրի քէօ-
միւր սըճագ տէյիլ տիր նիչիւն աթըյօրսըն տէտի-
յինտէ , էլիմի վէ պէյազ էսվապըմը քիրլէթմիշ տիր
տէտի . բէտէրի պունա ճիւլապէն էյ աղիզ օղլում
էյի չօճուգլար ֆէնալէր իլէ կէօրիւշիւպ կէզտի-
յինտէն ախլագ վէ մէշրէպի օնլար կիպի օլմաղ ի-
սէտէ , միւթէէսիր օլարագ լէքէլէնմէքտէն խէլաս
օլմալէրի միւմքիւն տէյիլ տիր տէմիշ :

Կըստէ յի լաթիֆէ

Վազթի իլէ չանագ եալայըճը տալգավուղուն
 պիրիսի գօմշուսու պուլունան խաթըր շինաս վէ
 պէօն պիր առէմին էվինէ վարըպ հէր կիւն պիրէր
 թէհի վէսիլէլէր իլէ սուֆրա պաշնա թէսատիւֆ
 իտէրէք հիւտէն գարնընը տօյուրմաղլէ ալըշմըշ ի-
 սէտէ, կիւնլէրտէ պիր կիւն վէսիլէ պուլամայուպ
 վազթիտէ կէշմէ իւզրէ պուլունտուղունտան հէ-
 ման սանտըղլարըն արգասընտան պիրաղ պէյաղ
 քեաղըտ բարչասը էլէ կէշիրէրէք, մէքթուպ կիպի
 մէօհիւրլէտիքտէն սօնրա, գօշուպ գօմշուսընըն
 գարշըսընա տահա մէրգուժ իսէ էլինի թաամէ
 սունար սունմաղ տիքիլի վէրիւր, վէ պիրտէ սէլամ-
 տէն սօնրա ճէպինտէքի սախթէ մէքթուպու չը-
 գարուպ մէրգումուն էլինէ թուլթուշտուրտուգ տա
 մէրգուժ տալգավուղա պույուրունուղ թաամ ի-
 տինիղ տէտիքտէն սօնրա, մէքթուպուն հիշ պիր
 եիւղիւնտէ եաղը կէօրէմէտիլի էճիլտէն, աճէպա
 պու մէքթուպ նէրէտէն իմիշ. աճայիպ, իւսթիւ-
 նիւտէ եաղմամըշլար տէյէրէք մէքթուպու աշմագ
 իւզրէ իրէն, չանագ եալայըճը տըր հէման աճէլէ
 աճէլէ պիր թարաֆտան չօրպայա գաշըգ չալըպ,
 վէ պիր թարաֆտանտա լօգմալարը թըգըշտըրա-
 րագ, աֆվ իտէրսինիղ էֆէնտիմ նաֆիլէ եէրտէ
 զահմէթ չէքիպ աշմայընըղ, չիւնքիւ բէք չօգ աճէ-
 լէյէ ըասթ կէլտիլիմտէն իշէրիսինի տախի եաղ-

մաղսըզըն կէթիրմէյէ մէճպուր օլմուշում տըր
տէյու ճէվապ վէրմիշ :

Տարպը մէսէլ

Միւրայի տօսթու թանըմագ իչին պիր խուսուս-
տա իմտատ ու մուավէնէթինի թալէպ էյլէ :

Սախթէ տօսթուն ֆարգընա վարմագ իչին պիր
սէպէպ իլէ ճիւղիւճէ պիր միւնազաա էյլէ :

Սատըգ տօսթուն սատագաթընը աղնամագ ի-
չին պաղը խուսուսլարտա ճիւնհալարընը եիւղիւ-
նէ վուրարագ թա'ղիր էյլէ :

Ֆէնտպագ պիր դարընըն հիքեայէսի

Վագթի իլէ Արապիսթան թարաֆընտա իքի կէնճ
գարը դօճա պիր խուսուստա պահսա թութուշուր-
լար իսէտէ պիր տիւրլիւ պիրի պիրինի ալտատա-
մաղլար :

Ֆէյլէսօֆուն պիրիսի իսէ , տիւնեատէ գարըլա-
ըն հիյլէսինէ կիւն օլուպտա ալտանմասըն իչին ,
գարըլար հագգընտա նէ գատար հիյլէ վէ տէսիսէ
վուգուա կէլմիշ իսէ , թօբլայըպ եազար վէ պիր
քիթապ եարըպ տայիմա գօլթուղունտա թաշըյա-
րագ Արապիսթան թարաֆլարընա պիր նէվի սէյա-
հաթէ չըգար :

Մէրգումուն օ թարաֆա սէյահաթը պիթթէ-
սատիւֆ արապ գարըսընըն մալիւմիւ օլարագ , պիր
կիւն չատըրըն էօնիւնտէն կէչէր իքէն , տավէթ վէ

բէք չօգ ի պրամ պիրլէ կիրիպ պիրազ րահաթ իթմէյէ մէճպուր իտէր իսէտէ , մէրգումուն դալպինտէն տայիմա վէսվէսէ էքսիք օլմատըղընտան , օթուրուր օթուրմազ պաշլար դօլթուղունտաքի քիթապը օգումազա :

Արապ դարըսը ֆէյլէսօֆուն օ հագարէթնէ օլան հարաքէթինտէն կիւճէնէրէք , - էֆէնտիմ պու քիթապընըղտա բէք չօգ ֆայիտէլի մուճիպ պահալէր եազըլմըշ օլմալը տըր , չիւնքի կէօզլէրինիզ անճագ անըն եիւզիւնէ պագմագտէ տիր . աֆիլ իտէրսինիզ աճէպա գա՞նղը իլմտէն պահա իտիյօր ճարիյէնիզէ տախի սէօյլէյէպիլի՞րմիսինիզ տէյու սիւալ իյլէտիքտէ , - գըզըմ պու քիթապը պէն քէնտիմ թէրթիպ իյլէմիշիմ տիր , ֆագաթ իչինտէ եազըլմըշ օլանլարըն քեաֆֆէսի տէ սըրը շէյլէր օլտուղունտան , քիմսէլէրէ ֆաշ իտուպ սէօյլէյէմէմ . տէր ֆէյլէսօֆ . - էֆէնտիմ ճարիյէնիզ շէօյլէ գըյաս իտէր իտիմ քի , քիթապ տէնիլէն շէյումումէն էհալի իչիւն եազըլըր տէյու . իմտի պէօյլէ օլտուղտա ալիմլէրին ալիմլիյի նէյէ եարար . պիր ալիմ պիլտիյինի հէրքէսէ պիլտիրմէզ իսէ , պիր նէվի իըրսըզլըգ իթմիշ սայըլըր տէր գարը :

— Կէրչի հագգընըզ վար էվլատըմ ամմա , պու քիթապըն հագգընա տէյիլ տիր . չիւնքի պու քիթապտէ գատընլարա րաճի հիշ պիր շէյ եօգ տըր :

— Մաշալլահ , սիզին դարըլար ճինսինէ պու դատար հագարէթ իթմէնիզ թէաճիւպէ շայան պիր

քէյֆիյէթ տիր . հալպուքի գարըլար ճընսը ճէննէ-
թէ տախի գապուլ օլունմամըչլարմը տըր , տէր ա-
րապ գարըսը զիյատէսիյլէ հըրսլանտրագ :

Փէյլէսօֆ սէօյլէմէտիքճէ թապիյաթիյլէ գարը-
նըն մէրագը արթարագ , մէրգուլմէ աշըրը մէրթէ-
պէլէրտէ իպրամ իթտիյինտէն , մէրգուլմ տախի
սէօյլէմէյէ մէճպուր օլուպ , - կէրչի պու քիթապը
պէն եազմըչլմ տըր , լաքին միւէլլիֆի քէնտիմ օլ-
մայուպ , իլլա բարչա բարչա խարիճտէն թօրլամը-
չլմ տըր , վէ իչինտէ եազըլմըչ օլանլար իսէ , ան-
ճագ գարըլարըն տէսիսէլէրինտէն իպարէթ պու-
լունտուղունտան արթըգ պէյանու իֆատէսինէ հա-
ճէթ գալմազ , չիւնքի զաթէն քէնտինիզէ մախսուս
օլան պիր սանաաթըն պահսը տէմէք տիր տէր :
— Աճայիպ նէ՞ սէօյլէրսինիզ , հէբսիտէ գարըլարըն
հիյլէլէրինտէ՞նմի իպարէթ տիր : - Էվէթ վէ հաթ-
տա պէրէքեաթ վէրսին պու քիթապը հէր սաաթ
գօլթուղուլմտա թաշըտըղըմա քի , գարըլարըն հիյ-
լէսինտէն ասլա հազ իյլէմէմ տէտիքտէ ֆէյլէսօֆ ,
- արապ գարըսը շէօյլէ պիր կիւլիւմսիւյէրէք , եա՛
ֆէյլէսօֆը տանիշմէնտ , պանա իթիմատ իտինիզ քի
օ կիթտիյինիզ եօլուն ասլա տիպի չըգմազ , թըպ-
գը գալպուր իչինէ սու տօլտուրմայա պէնզէր , զի-
րա գարըլարըն տէսիսէսինտէն գուրթուլապիլմէք
հիչ միւմքին օլամազ տէր :

Արապ գարըսը պիզիմ ֆէյլէսօֆտան պիր ին-
թիգամ ալմագ նիյէթիյլէ ֆիքրինի պաշգա պիր

գալը պա տէօքէրէք, նիչէ ճիւլէքեարի հիյեթէթէր
իլէ մէրգումուն եիւղիւնէ զամցէյի աշըգանէլէր
աթֆընա պաշլատըգտա, վէ պիչարէ իսէ քիթապը
ունուտարագ մէրգումէնին աթէչի աշգը իլէ եա-
նըպ, իճրայի վուսլէթի նիյազլէրինէ պաշլատըղըն
մէրգումէ կէօրտիւքտէ, իշթէ քէնտու քէնտույէ
եանըպ թութուշույօր. թամ ինթիգամ ալմանըն
վագթի տիր տէյերէք հիյլէյէ ազաղ պիրլէ կիւյա
մէրգումըն նիյազըն գապուլ վէ միւրատըն հասըլ
իյլէմէյէ սէօղ վէրտիքտէն սօնրա, նիչէ շիյլէլէր իլէ
զէվալըյը թա գօճասը կէլինճէյէ գատար պէք-
լէթ տիրիր:

Պիրտէ գօճասընըն կէլմէսի կէօրիւնմէյէ պաշ-
լատըգտա, ամա՛ն իշթէ գօճամ կէլիյօր իքիմիղին
տախի իշի պիթտի. զիրա գըսգանճըղը վէ հըրսը
աշըրը մէրթէպէլէրտէ տիր. ամա՛ն, Սլլահը սէ-
վէրսէն պունա պիր չարէ. կէ՛լ, կէ՛լ, պարի շու
սանարըղըն իշինէ կիր տէտիքտէ գարը, ֆէյլէսօֆ
քէնտույի շաշըրըպ սանտըղա կիրմէքտէն պաշգա
պիր թարիգ կէօրէմէտիյինտէն, քէտի կիպի սան-
տըղըն իշինէ կիրտիքտէ, մէրգումէ սանտըղը իւս-
թիւնտէն գաըսյըպ անախթարընը ալըր:

Էվլէլա գօճասընըն իսթիգպալինէ չըգուպ, պա-
տէհու թաամ վէրտիքտէն սօնրա, մէրգումուն
քէյֆլի օլտուղունու կէօրէրէք, ա՛հ գօճաճըղըմ
սանա պիր թօհաֆ վուգուաթ նագլ իյլէրսէմ տիյ-
նէրմիսին, եանի տէմէք իսթէրիմ քի, պու կիւն

պիղիմ չատըրա դօլթուղունտա պիր քիթ ապ իլէ պիր ֆէյլօսօֆ կէլտի, օ քիթ ապտէ իսէ գարը ճընսընըն հէր պիր հիյլէլէրի տէրճ օլունմուշ ըմըշ, պու սախթէ ալիմ աշգու սէվտառնտան նաշի պէնիմ վուսլէթիմի բէճա իյլէտի, վէ պէնտէ պիշառէնին հալի բէրիշանընա ինայէթէն արգուսուն իճրայէ սէօղ վէրտիմ, մէրգում կէնճ վէ եանըգ պիր ատէմ տիր, լաքին թամ գաղան գայնայաճագ վազըթ սէնտէ կէլտին եէթիշտին տէր:

Մէրգումէ գօճասընա քէյֆիյէթի ըիվայէթ իյլէմէսինտէ ֆէյլէսօֆ իշիթտիքճէ, գօրգուսընտան իտրարընը թութամատըգտան պաշգա, քիթ ապըն հագգընտա պինկէրճէ լանէթլէր օգումագտէ իքէն արթըգ գարընըն գօճասընըն հէմ արապիսթանըլը օլուպ, վէ հէմտէ զաթէն կէնճ, վէ թապէն իֆրաթ տէրէճէ գըսգանճ վէ հըրսըլը օլտուղու հալտէ նէ գատար զաղապէ կէլէճէյի աշիքեար տըր:

Մէրգում հէման արսյան կիպի աթըլարագ նէրէտէ տիր շու խընդիր քեաֆիր, էվվէլա օնըն ճանընա գըյըպ ինթիգամըմա գուրպան իտէյիմ վէ սօնրատա սէնին ճանընա գըյայըմ տէտիքտէ, գարըսը տիթրէյէրէք սանտըղը կէօսթէրտիքտէն սօնրա առնախթարը տախի կէօսթէրիր:

Արապ անախթարը ալըպ բիւր զտղապ սանտըղը աշարքէն, գարըսը գըյագ պիր գահգահայէ պաշլայուպ, եատէս. վահ գօճաճըղըմ վահ, պէօլէտէ ալտանմագ օլուրմու եա, հայտէ հայտէ սէն պա-

նա պօրճունու էտա էյլէտէ պիր տախի նէ պու
գատար մէրազլը օլ, վէ նէտէ պու գատար զիհին-
սիզ տէտիքտէ, դօճասը ըրզընա պիր լէքէ կէլմէք-
տէն իսէ, պէօյլէ պիր խուսուստա ալտանտըղըն-
տան թէշէքքիւր իտէրէք, ելինէ անախթարը գա-
րըսընա թէսլիմտէն սօնրա, չատըրտան տըշարը
ֆըրլամասընտա, գարը սանտըղը աշուպ ֆէյլէսօ-
ֆու էօլիւ հիյէթինտէ տըշարը չըգարարագ, էյ
ֆէյլէսօֆ էֆէնտի ինշալլահ օ գօլթուղունուղտաքի
քիթապէ պու շիմտիքի պաշընըղտան կէշէն տէսի-
սէյի տախի եազմաղա իհմալ իթմէղսինիզ տէր:

Տարպը մէսէլ տիր քի

Ճէհալէթին էն պէօյլւքլէրինտէն պիրիսի տախի
քիշի քէնտույի մէտհ իթմէք տիր տէնիլսէ ճայիզ
տիր:

Հադդ ճէվապէ գատըր օլամայան ատէմ; հէր
վազըթ մէյտանտէ օլան մէսէլէ տայիրէսինտէն
տըշարը գաշմաղա եօլար արար:

Թէմիզ լիտան քիշինին շանու շէրէֆի օլտուղու
կիպի, ֆէնա սէօհալէթ տախի սէօյլէյէնին պատիի
մէղէլլէթի օլաճաղը աշիքեար տըր:

Աճայիպ պիր թէսատիւֆ

Պունտան ալթմըշ սէնէ գատար ագտէմ ֆրան-
սըղ թօբրաղընտա լիօն շէհրի եազընլարընտա պիր
մահալտէ գըղըն պիրիսինին կայէթ զէնկին վէ հիշ

էվլատը օլմայարագ պիր թէյզէսի օլուպ, մէրգու-
մէ սաղլըղընտա էօլէճէյինէ եագըն պիւթիւն վա-
րիտաթընըն եէկէնինէ գալմասընը վասիյէթ իտէ-
ճէյինի վատու նիյէթ իտէր, վէ խասթա տիւշտիւք-
տէ եէկէնի եանընտա պուլունուպ, հէր վէչհ իլէ
մէրգումէյի պագար գայըրըր մուհապէթ իւզրէ
խըտմէթ իտէր իսէտէ, էճէլ միւսաատէ իթմէտի-
յինտէն վասիյէթ իթմէյէ վագթու իգթիտարը գալ-
մայարագ, արանսըղ էօլիւ վէրիր:

Պիշարէ եէկէնի, արթըգ օ արատա թէյզէսինին
աճըսընը ունուտուպ վէ միրասըն աճըսընա տա-
լարագ, տէլի տիվանէ օլուպ, էօթէյէ գօշար, պէ-
րիյէ գօշար, վուրունուր տէօյիւնիւր, վէ հազըր
պուլունանլէրտէն օ խուսուստա ագլու նասիհաթ
սիւալ իտէր, վէ պիր գաչ սասթ իչիւն տաթի միւ-
րատընա նայիլ օլմուշ օլուր, եանի պիր գաչ ֆիթ-
նէէնկիզ նասիհաթ ճըլարըն նասիհաթը իւզրէ թէյ-
զէսինին էօլիւսիւնիւ պիր եէրէ սագլայը վէրիպ,
կիւյա խասթա քէնտիսի տիր կիպի էօլիւնիւն եա-
թաղընա եաթըպ ուզանըր, վէ սէօղ պիրլիյի իլէ
կէրէք մուգայեիտ քեաթիպ, վէ կէրէք շահիտլէր
շաղըրըրպ պաշլարլար եալանճը քէյֆսիզին բէրտէ
արգասընտան սէօյլէտիյի վասիյէթլէրի գալէմէ ալ-
մաղլէ, պիրտէ իշ պիթիպ զէվալըր գըզըն թէյզէ-
սինին օգատար զէնկինլիյինէ մալիքէ օլաճաղը տա-
գըգալէրտէ, շահիտլէրտէն պիրիսինին քէյֆիյէթէ
աշնա օլմասը հասէպի իլէ, պիր տիւրլիւ էօյլէ պիր

սախթեքեարլըը հաղմ իտէմէտիյինտէն, մատ-
տէյի մէյտանէ չըգարուպ, տօղրուսունու պէյան
իյլէմէսինտէ քէյֆսիղին եանընա վարըպ, բէրտէյի
աչարագ պիչարէյի խէվֆու հիճապընտան նաչի
էօլմիւշ պուլուրլար, վէ թէյզէսի իլէ պերապէր
մէղարէ տէֆն իտէրլէր:

Խիւլտստ էկէր հէր սախթեքեար վէ հէր հիյլէ-
պաղտէ օ գըղտաքի գատար խէվֆու հիճապ օլ-
մուշ օլտայլտը, աճապա կիւնտէ նէ՞ գատար ա-
տէմլէրին տէֆն օլունաճաղընը կէօրէճէյիտիք:

Պագալ տիւքեանընտա սիւզիւլմիւշ պալըն էթ-
րաֆընա սինէքլէր թօբլանըպ պալը եէմէյէ պաշ-
լարլար. իչլէրինտէն պաղըսը քէնարլէրտէ տօլա-
շըր պաղըսըտէ պալըն թա օրթասընա կիտէր.
պիւթիւն իւսթիւ պաշը այագլարը խօրթումլարը
պալա պուլաշըր. տէրքէն պագալ չըրաղը կէլուպ
սինէքլիք իլէ իւզէրլէրինէ ուրուր. պալըն էթրա-
ֆընտա պուլունան սինէքլէր գաչար. օրթայէ կի-
րէնլէրին այագլարը պալա եաբըշմըշ օլտուղուն-
տան պիր եանա գաչամաղլար էն սօնրա չապա-
լայա չապալայա թէլէֆ օլուրլար:

Հըսսէ

Գանաաթ սահիպի օլանլար պալըն էթրաֆընտա
եէմլէնէն սինէքլէր կիպի րահաթլէ էօմիւր կէչի-
րիւրլէր, թամահքեար օլանլէրտէ պալըն օրթասը-

նա սօգուլան սինէքլէր կիպի էն սօնրա պիր թէհ-
լիքէյէ տիւշէրլէր. տէմէք օլույօր քի թամահքեար-
լըդ ֆէնա շէյ իմիշ հաթտա էսկի յտէմլէր « աղ
թամահ չօգ ղիյան կէթիրիր » տէրլէր, պու սէպէ-
պէ մէպնի տիր. էօյլէ իսէ գանաաթ սահիպի օլ-
մալը տըր :

Հիքեայէ

Գարընըն պիրի խասթալանըր հէքիմ ճէլպ իտէր-
լէր, զաթէն պիր գաշ կիւն էվվէլ պու գարը չօրապ
իրի պօյամըշ օլտուղունտան, էլլէրի թէքմիլ գըր-
մըզը պօյա իլէ պուլաշմըշըտը. տօգթօր խասթա-
նըն եանընա կէլտիքտէ « վա՛յ պունտա գըզըլ խաս-
թալըզը վար, հալիտէ պանա բէք ֆէնա կէօրիւ-
նիւր » տէյինճէ, խասթանըն եանընտա պուլունան-
լէրտէն պիրի տէր քի « խայըր մօսիէօ, էլլէրինին
գըզըլըզը պօյատըզը չօրապըն ըէնկի տիր » - տօգ-
թօր տէօնիւպ տէր քի « օնու պանա էվվէլճէ սէօյ-
լէսէ իտինիլ օլմազմը իտի եա՛ : »

Պէյիթ

Իյլէլսէմ իրթիքեապ նիտէմ պիր գապահաթի
պուլմամ կէօնիւլտէ պիր ղէման արամ վէ ըահաթի
եա իրթիքեապ ճիւրմ վէ ճինայէթ իտէնլէրին
վիճտանլէրինճէ կէօր նէ գատար տըր էղիյէթի :

Ի՛ր օլսա եար տիլ եինէ էպրուէրինտէ
 ճամի երգըմըլ օլսատա միհրապ եէրինտէ տիր
 Սէօհպէթ նատանէ զինհար իյլէմէ մէյլու հէվէս
 տայիմա տանիշվէրան տէհր իլէ իւնսիյէթ իթ
 Հէր քիմ քի իտէր էմրինէ իֆալինի թէվֆիդ
 հէր իշտէ գըլար Հադ անա թէվֆիդանը թէրֆիդ

Հիքեայէ

Վազթի իլէ օգուր եազար վէ օրթա հալտէ կէ-
 շինիր ատէմին պիրի զաթէն պուլունտուղու թի-
 ճարէթտէն մէմուլ օլունմազ պիր հալտէ պիր դաշ
 սէնէ իշինտէ բէք չօգ զէնկին օլուր . պու հէրիֆին
 զէնկինլիյի հէրքէսէ մէրադ օլուր . բէք չօգ քիմնէ-
 լէրտէ սէպէպինի սօրարլար , հէր քիմ սօրարսա
 «պէն նէրտէ պիր եազը կէօրսէմ անը օգումազ
 վէ նէ տէմէք օլտուղունու անլամաղա տըգաթ
 իթմէք իլէ գազանտըմ» ճէվապընը ալըրմըլ :

Պիր կիւն նասըլսա զիյատէ սէվտիյի տօսթլա-
 ըրնտան պիրիսի եինէ օ իշին ասընը սօրար զէնկին
 եինէ էսկի ճէվապընը վէրիր իսէտէ , պու ատէմին
 զէնկինէ նազը կէշտիյինտէն , սիւալի թէքրար ի-
 տէրէք «աման էֆէնտիմ պու ճէվապընըգա հէր
 քէս շաշըյօր , մէրհամէթ իտին տէ աշըգճա սէօյ-
 լէյինիդ» տէյէրէք պիր թագըմ բէճալէր իտէր ,
 զէնկին իսէ , պու տօսթուլուն բէճալէրինի գապուլ
 իտուպ , իշի անլամաղա պաշլար վէ տէր քի , «էյ

ազիզ տօսթում պէն ներէտէ օլուրոս օլտուն պիր սաթըր հազը կէօրսէմ մութլադա օգուրում. օգումագտէն կէչէմէմ շիմտի սէն պու մէրագը աղնաաը՝նմը, էօյլէ իսէ տիյնէ. պունտան սէքիզ սէնէ էվլէլ թիճարէթ իշիւն ֆիլան շէհրէ կիտիյօրտըմ, պիր կիւն ագչամ իւսթիւ օրթալըդ դարարմագտա իքէն, եօլ իւզէրինտէ վէ տաղլէր իշինտէ պիր չէչմէյէ բասթ կէլտիմ, սու իչմէք իւզէրէ չէչմէյէ հազլաշտըղըմտա չէչմէնին իւզէրինտէ պիր հազը կէօրտիւմ տըգաթ իթտիմ, մէկէրսէ թաւրիս իմիշ էսիլի մէրագըմ միւճիւպինճէ օգուտում. թարիսին մանասընտան պու թաշըն արգասընտա տիկէր պիր թարիս հազըլը տըր քի, մէրագըլը տէմլէր օգուսալար բէք չօգ հաղ իտէրլէր կիպի չէյլէր անլատըմ. օ անտէ եօլումու պըրագտըմ թաշը գալտըրտըմ սահիհէն թաշըն արգասընտա, «է՛յ մէրագ սահիպի օլան ատէմ, պու չէչմէնին եիրմի ատըմ գատար արգասընտա վէ օ տօղրուշուգտա իւշ արշըն տէրինլիյինտէ պիր տէֆինէ վար տըր ծնու չըգարուպ սէֆայի իսաթըր իլէ գուլանմալը. օ տէֆինէյի չէչմէնին սահիպի վագթի իլէ կէօմիւշ տիր. հալընըզ սէնտէն շունու բէճա իտէր քի, ինսանիյէթին իգթիլա իթտիյի գատար, չէչմէնին թամիրինէ չալըշ վէ էվլատու ուխուվէթինէ վասիյէթ էյլէ» կիպի հազըլարը կէօրտիւմ, թըպգը թարիֆի կիպի օ հէրի պուլտում գաղըտըմ պիր քիւպ տօլուսու ալթուն պուլտում, ալ-

տըմ էվիմէ կէօթիւրտիւմ վէ կիւյա թիճարէթտէն
գազանմըշ կիպի եաւլաշ եաւլաշ մէյտանէ չըգար-
տըմ իշթէ պէնիմ հալիմ պու տըր» տէյուպ հի-
քեայէյի թէքմիլ իթմիշ:

Հըսսէ

Պու հիքեայէտէն մագսէտ աղնաշըլըր քի, պիր
սաթըր եազը օգուճաղա մէրագլը օլան օրթա հալը
պիր ատէմ օ մէրագը սայէսինտէ պաշգալարընը
գըսգանտըրաճագ գատար ղէնկին օլմուշ:

Խիւլասա ինսան հէր թուլթուղու իշին սօնու-
նու ալմաղա պախուսուս օգուտուղու պիր շէյին
նէ տէմէք օլտուղունու անլամաղա մէրագ իթմէք,
սօնունտա տէֆինէ պուլմագ տէմէք օլույօր. օ-
նուն իշին հէր քիթապըն պաշտան աշաղըյա
գատար տըգաթլըճա օգունմասը լաղըմ տըր.
պէօյլէ տըգաթլէ օգույան տէֆինէյի պուլուր:

—

Քէօր հաթունըն հիքեայէսի

Օլտուգճա ղէնկին պիր քէօր հաթուն էվի իշին
լաղըմ օլան շէյլէրինի պիրէր պիրէր չարշուտան
ալմաղա պաշլար վէ կիւյա ալտըղըմ շէյլէրին էն
կիւղէլինի ալըրըմ գանն իտէր. մէկէրսէ հէր ալ-
տըղը շէյլէրի կէօրմէտիյի իշին էն ֆէնա շէյլէր
օլտուղունու պիլմէզ. պիր ղէման սօնրա կէօղլէ-
րինէ պագմագ իւղէրէ հէմտէ էյի իթմէք շարթը
իլէ պիր հէքիմ իլէ սէօյլէշիրլէր հէքիմ լաղըմ կէ-

լէն իւրաճարը իտէր . տէրքէն հաթուհն կէօղլէրի աչըլըր վէ էվլէլէ կիւղէլ տէյերէք ալմըշ օլտուղու էշէալէրին ֆէնա օլտուղունու կէօրիւնէ , «պունլարը սէն տէյիշտիրմիշսին» տէյերէք, հէքիմի հէմ թէքտիրէ հէմտէ հագգընը վէրմէյէ չալըշըր . պիշարէ հէքիմ «խայըր էֆէնտիմ էօյլէ տէյիլ , սէնին կէօղլէրին էվլէլէրի կէօրմէտիյինտէն էյիյի քէօթիւյիւ անլայամաղ ըտըն , շիմտի կէօղլէրին աչըլտը տէ ֆէնա տէյօրսըն» տէյերէք պիր չօգ լագըրտըլարլա գարըյը կիւճ հալ իլէ գանտըրըր :
Հըստէ

Հագըրտըսը կէչէն հաթուհ քէօր իքէն տիւննայը կէօրմէղ , հիշ պիր շէյ պիլմէղ էյիյի քէօթիւյիւ անլայամաղ հայվանտան պէթէր պիր շէյ օլտուղունտան քէօրլուգ գէմանընտա ալտըղը ֆէնա շէյլէրի հէք էյի կիւղէլ եագըշըգըլը զանն իտէրմիշ , սօնրա կէօղլէրի աչըլմըշ շէյլէրինտէ ֆէնա օլտուղունու անլամըշ . թըպգը պունըն կիպի ինսանլար տա չօճուգ իքէն խույլարըն էյիսինի քէօթիւսինի ֆարգ իտէմէտիքլէրինտէն , հաթուհն քէօրլուգ գէմանընա վէ սօնրատա օգույա օգույա հէր շէյի անլամաղա պաշլայընճա , գարընըն կէօղլէրի աչըլտըղը վագըթա պէնղէր . չիւնքի ինսան չօճուգըլընտա ճահիլ տիր , նէյի կէօրսէ գարըլըր հէմտէ չօճուգլուգ իգթիղասը հէքտէ ֆէնա շէյլէրէ ալտանըր . լաքին սօնրա ալիմ օլմաղա պաշլար հէր շէյի էօյրէնիր . պունըն իչիւն չօճուգլար չալըշմալը

էլտէն կէլտիյի գատար էվվէլճէ ալիմ օլմաղա հա-
վէս իթմէլի քի պիր սաաթ էվվէլ էյիյի քէօթիւյիւ
անլասունտա ֆէնա շէյլէրաէն չէքինսին . ինսան
չալըշմալը քի, ախըր էօմրիւնտէ լահաթ իթսին .
էկէր պիր ատէմ չօճուգլըգտա չալըշմաղ իսէ ,
իհթիյարլըգտա լահաթ իտէմէգ լահաթ իթմէք
իչիւն , քիւչիւքտէն չալըշմալը տըր պունտան պաշ-
գա չարէ եօգ տըր :

Հէրիֆին պիրի հէր նէ վաղըթ վալիտէսինէ գաշ
եաշընտա օլտուղունու սօրսա օն սէքիզ եիկիրմի
եաշընտան եօգարը չըգմաղ ըմրշ , հալ պու քի պու
ատամ օն սէքիզ եաշընա կիրմիշ . եինէ պիր կիւն
վալիտէսինէ գաշ եաշընտասըն տէմիշ . վալիտէսի
եիրմի եաշընտայըմ տէյինճէ , ճանըմ վալիտէ պիր
աղ տահա սապը էթ պէնտէ եիրմի եաշընա կէ-
լէյիմ սօնրա պէրապէր պէօյիւյէլիմ տէմիշ :

Հէրիֆին պիրի պու ատէմտէն գըզընը իսթէր
աղըրլըգ նէ վէրէճէքսին տէյինճէ , իշթէ գըզը
վէրիյօրըմ օնտան պաշգա աղըրլըգ նէ՞ օլապիլիր :

Հէրիֆին պիրինէ եաշըն գաշ տըր տէմիշէր ,
օթուղ պիր տէմիշ . կէչէն սէնէ օթուղ իքի տի-
յօրտըն պու սէնէ օթուղ պիր տէյօրսըն պու նա-
սըլ հիսապ տըր . եաշատըղըն սէնէլէրի էօմրիւնէ

զամմ իթմէզմիսին տէտիքլէրինտէ , խայր սէնէլէր
էսկէյինճէ թէնզիլ իտէրիմ տէմիշ :

Հէրիֆին պիրի վագթը իլէ պիր տօսթունտան
էօտիւնճ բարա իսթէմիշ , տօսթը պաշ իւզէրինէ
վէրէյիմ լաքին էտասընա պիր քէֆիլ վէրէպիլիփ-
միսին տէմիշ . ատընը պիլմէտիյիմ զաթը քէֆիլ
վէրէյիմ տէր . ատընը պիլտիյին ատէմ եօգմու
տէմէսիյլէ , ատընը պիլտիքլէրիմի էվլէլճէ պիրէր
պիրէր տօլանտըրտըմ :

Թավուգ պէսլէմէք մէրագլըլէրինտէն պիրիսի
պիր քէքլիք ալըպ թավուգ քիւմէսինէ սալը վէ-
րիւր . քէքլիք թավուգ քիւմէսինէ կիրէր կիրմէզ
քիւմէստէ մէվճուտ օլան իքի խօրօղ քէքլիյի կիւ-
զէլճէ տէօյիւպ , պիր քէօշէյէ աթարագ օ հալտէ
պըրագըրլար . հէր նասըլ իսէ , էրթէսի կիւն խօ-
րօղլար պիրպիրէրի իլէ գավկայա թուլթուշուպ
միւնաղաա իտէրլէր իքէն , մէզպուր քէքլիք մէ-
յուսանէ սըղընմըշ օլտուղու քէօշէտէն պունլարըն
պու տէրէճէ գավկալարընը սէյր իտէ իտէ նիհա-
յէթ թէհամիւլի էլինտէն կիտէրէք օլտուղու եէր-
տէն գալգըպ պունլարը այըրըր . խօրօղլար պիզ
պունու տէօյմիւշ իքէն եինէ պու պիզի պիրիպի-
րիմիզլէ միւնատէլէ իթմէյէ պըրագմայըպ այըր-
տը . պու մատտէնին նէտէն նէշէթ իթտիյինի շու-
նա սիւալ իտէլիմ տէյէրէք , պիլ իթթիֆագ քէք-

լիկէ պուրասընը սօրարւար քէքլիք տախի կէրչի պէն սիզին ճինսինիզտէն տէյիլիմ մատամքի ճիւմէ լէմիզ հայվանըզ էլպէթտէ պիրիպիրիմիզէ իանէ իթմէմիզ լազըմ տըր :

Աղնամալը քի էպնայի ճինսինէ հազարէթ մահա ճուպիյէթի պայիս վէ իանէթի մէմուռնիյէթի միւսթէվճիպ օլույօր իմիշ :

Պէյիթ

Ատէմիյէթ տատի հազ տըր հէրքէսէ օլմազ նասիպ սատ հէզարթէրպիյէ իթսէն պէտ ասըլ օլմազ էտիպ

Պուրունսուզ պիր ատէմ պիր տիլէնճիյէ սատաա դա վէրմիշ . տիլէնճի « ա՛հ կէօզլէրինիզի մուհա Ֆազա իթսին » տէյի տուա իթմիշ . հէրիֆ պու տուանըն սատէ կէօզլէրինէ հասր օլունմասընըն սէպէպինի սօրարգտա , տիլէնճի — « չիւնքի կէօզլէրինիզէ պիր շէյ օլուրսա , կէօզլիւք գուլլանա մազսընըզ » ճէվապընը վէրմիշ տիր :

Հիքեայէ

Սագսաղան գուշունըն պիրի կիւվէրճին ալէա էէմլէրլէ կիւզէլ կիւզէլ քիւմէպլէրտէ ըահաթլաւ ընա գըսգանըր պունըն իչիւն քէնտիսինիտէ անւ լէրին արասընտա պուլունտըրմազը իսթէր . պիր կիւն քէնտիսինէ օլտուգճա չէքի տիւզէն վէրիպ , կէօվէրճին քիւմէսին պիրինէ կիտէր . նասըլսա Ֆարգ օլունմազ էքէյիճէ վագըթ օրատա կէչինիր

կիտէր. օլաճադ եա պիր կիւն սաղսաղանըն ճանը սըգըլըպ էօթմէյէ պաշլայընճա, կիւվէրճինլէր պունըն քէնտիլէրինտէն օլմատըղընը անլարլար վէ պաշընա թօբլանըպ տէօյէ տէօյէ քիւմէստէն գօվարլար:

Հըսսէ

Մալիւմաթճա սէրմայէսի օլմայան պիր ատէմ հէրնասըլսա եօլունու պուլուպտա պիր խըտմէթէ կիրսէ պիլէ մալիւմաթը օլմատըղը իչիւն էն նիհալէթ սաղսաղան գուշու կիպի ֆօյասը մէյտանէ չըգար խըտմէթինտէն գօվուլուր:

Ինսան տայիմա մալիւմաթլը օլմաղա չալըշմալը տըր մալիւմաթ ինսանը պէօյիւքլէրէ իթիպար իթտիրիր պունըն իչիւն չօճուգլար տայիմա չալըշմալը տըր. մալիւմաթըն թօբլանաճաղը վաղըթ չօճուգլուգ զէմանը տըր օ զէմանտէ նէ թահսիլ օլունապիլիրսէ օլուր. սօնրա թօբլանմաղ պօշ պօշընա բիւշմանլըգ գալըր հալպուքի «սօն բիւշմանլըգ ֆայիտէ վէրմէղ»

Պէյիթ

Ձիւնքիւ իլմ վէ էտէպէ իթտին էօյլէ ըաղպէթ տայիմա սահիպի իրֆան իլէ էյլէ սէօհպէթ

Թիրեաքինին հիքեայէսի

Թիրեաքինին պիրի Ալաճա համամէ կիտիպ սօյունարադ իչէրի կիրէր. կիրմէտէն էվվէլ կըտասը օլան պիր պուշուգ տիրհէմ աֆիյօնը եուվարլար չուպուղունու տա տօլտուրուպ կիտէր համամըն

կէօպէք թաշընա օթուրուր . պիրտէ հէրքէսին դօշարագ տըշարը չըգտըղընը կէօրիւնճէ , պու տախի տըշարը չըգար :

Շիմտիտէ վար եա , լաքին էվվէլէրի էսնաֆ տիւս յիւնիւ օլտուղու վաղըթլար կիւվէյի իլէ պիր թագըմ կէնճ արգատաշլար աթլարա պինէրէք կէլին արապասընըն էօնիւնտէն մանի սէյլէյէրէք կիտէրլէր իմիշ :

Համամտան հէրքէսին տըշարը չըգմալարը կէլին ալայը կէլմէքտէ վէ իշլէրինտէն պիր կիւղէլ սէսլի տէլիգանլը մանի սէյլէմէքտէ օլտուղունտան սէյր իթմէք իշիւն իտի :

Թիրեաքիյէտէ սըճագ համամ իշինտէ աֆիյօն ղիյատէսիլէ սարարագ էօնիւնտէքի բէշթիմալ արգասընտաքի հավլու իլէ տըշարը չըգար . մէվսիմ դըշ օլտուղունտան գարտա լաբա լաբա եաղար ըմըշ . պիշարէ թիրեաքի կէլին ալայընը սէյր իտիյօրում զաննը իլէ տիւյիւն ալայընըն էօնիւնէ տիւշիւպ կիտէր . թիրեաքի հալէա քէնտիսինի համամ գաբուսու էօնիւնտէ զանն իտէրէք , աթլըլարըն արասընտա Մահմուտ փաշա եօգուշընտան եօգալըն տօղրու չըգարագ համամըն էօնիւնէ կէլտիքտէ օ համամըն գաբուսընըն էօնիւնէ սէյրէ չըգանլալըն արասընա գաթըլըպ ,

— Արթըգ իւշիւտիւմ իշէրի կիրէյիմ տէյէրէք համամտան իշէրի կիրէր . թիրեաքի Ալաճա համամտա սօյունուպ Մահմուտ փաշա համամընտա

եւրդանարագ չըզտըգտան սօնրա , կիյինմէք իւզէրէ
պօղչասընը իսթէր . պիչարէլէր համամը ալթ իւսթ
իտէրէք թիրեաքինին պօղչասընը արարլար իսէտէ
էօլէ պիր զիյատէ պօղչա կէօրէմէտիքլէրինտէն
թիրեաքիտէն իսթիֆսար եօլլու ,

— Սէն պօղչանը նէ՞րէյէ գօյտուն վէ գա՞նղը
եաթագտէ սօյունտուն տէտիքլէրինտէ ,

— Թիրեաքի քէմալը տէրէճէ թէլաշ վէ հիտ-
տէթլէ հայգըրարագ ,

— Նէ՞ տէմէք , իշթէ պէն պուրատէ սօյուն-
տում վէ պօղչամըտէ պուրատա պըրագտըմ պագ
պիր շէյիմ էքսիք օլուր իսէ գապուլ իթմէմ հմ .
հա՞նիյա պէնիմ սաբը մէրճանլը աֆիյօն պըչաղըմ ,
աֆիյօն գութում , լահօրի շալըմ , բիրեօլ սաաթըմ
տէյէրէք պիրէր պիրէր սայըպ պաղըրտըղընը հա-
մամճը կէօրիւնճէ , պիչարէ նամուսու սէպէպինէ
թիրեաքինին եանընա կէլիպ ,

— Պապա եալաշ պաղըր , էկէր սէնին պօղչան
ղայպ օլտու իսէ պօրճում օլտուն եէրինէ թաղմին
իտէրիմ , պու կիւնլիւք ալ շու պէնիմ էսվապլա-
րըմը կիյտէ եարըն սապահ կէլ . — տէյէրէք զօր
հալ իլէ թիրեաքիյի սալտըգտան սօնրա թիրեա-
քինին պօղչասընը արամագտա օլտունլար . Ալաճա
համամտա տախի ագչամ օլուպ համամ գաբան-
տըգտա պիր պօղչա ֆաղլա պուլտուլար . պիրտէ
պագտըլար քի սապահլայըն կէլիպ սօյունան թիր-
եաքինին պօղչասը համամըն իշէրիսինի վէ հէր պիր

քէօշէսինի արատըլար իսէտէ, թիրեաքիտէն պիր
էսէր պուլամատըլար:

Իշթէ պունլար պու վագաայը ղարիպէյի սէօյ-
լէշմէք իւզէրէ իքէն, Մահմուտ փաշա համամըն-
տան պիր տէլլագ հէմշէհրիլէրիլէ կէօրիւշմէք իւ-
զէրէ կէլիպ պէօյլէ պիր թիրեաքինին պօղչասը
միւնհալ օլտուղունու կէօրիւննէ, քէնտի համամ-
լարընտա տա պիր թիրեաքինին պօղչասը ղայպ օլ-
տուղունու սէօյլէտի վէ իրթէսի կիւնիւ էրքէնտէն
իքի համամը պիրլէշէրէք օ պօղչայը թիրեաքիլէ
վէրմէյէ գարար վէրտիլէր:

Պու գարար վագաատէն սօնրա, թիրեաքի Մահ-
մուտ բաշա համամընա կէլիպ պօղչասընր թալէպ
իթտիլինաէ,

Իշթէ պօղչան տէյէրէք պօղչայը թիրեաքինին
էօնիւնէ գօյտուլար. թիրեաքի քէնտի պօղչասընը
կէօրիւննէ,

— Թէմամ իշթէ պէնիմ պօղչամ տէյէրէք
սէվինէրէք կիլինմէյէ պաշլատը. համամը իսէ,
թիրեաքինին եանընա սօգուլուպ քէմալը հայրէթլէ
միւթէրէտտիւտանէ սիւալ եօլլու պէյնլէրինտէ
ղնրտէքի մուհավէրէ տէվրան իտէր:

— Պապա սէն նէրէտէ սօյունտըն:

— Իշթէ պուրատա:

— Պու համամ նէ համամը տըր իամի նէ տիր:

— Սլաճա համամ:

— Սէն Սլաճա համամտամը սօյունտըն:

— Էօյլէ՛ Եա :

— Էօյլէ իսէ սէնին Եութմուշ օլտուղուն ափի-
յօնըն էսէրի հիւքմի հալէա կիթմէմիշ տէտի :

Թիրեաքի իսէ միւքէրէր օլան շու սէօղլէրաէն
Եինէ պիր շէյ ֆէհմ իտէմէյէրէք կիյինիպ կիթտի :

Թիրեաքինին ահպասլարը իշրէթլէ պէրհէվա
կէչիրմիշ օլտուղլարը էօմիւրլէրինին պագըսընը ի-
պատէթլէ կէչիրիպ րահաթլէ վագըթ կէչիրիրլէր :

Հիքեայէ

Կայէթլէ թօհաֆ վէ պիրաղտա գանպուրճա ա-
տէմին պիրի էհպապընտան պիրինին խանէսինէ
կիտէր . պիր գաշ ահուպանըն տախի օրատա պու-
լունտուղունա աշուրի տէրէճէտէ մէմնուն օլտրագ-
տէրէտէն թէրէտէն սէօհպէթէ կիրիչիրլէր . օ ա-
րալըգ խանէ սահիպի էֆէնտինին խըամէթքեար-
լէրէ իթմիշ օլտուղու իշարէթ իւղէրինէ ուշագ-
տախի տէրագապ պու զաթէ Եարըմըշ պիր սի-
կարա կէթիրիպ թագտիմ իտէր :

Պու զաթտէ — աճապա պու թիւթիւն գաշլըգ
հագըգաթ գօգուլու իմիշ տէյէրէք իշէր . պիր աղ-
վագըթ սօնրա գալգըպ կիտէր . պու նէրէյէ կիթ-
սէ պէյէնիրսինիլ . համամէ կիրիպ սօյունուպ ի-
շէրի կիրտիքտէ , պիրտէ նէ՛ պագսըն թըպգը քէն-
տիսինէ պէնղէր Եանի՝ օ տէ պիրաղ գանպուրճա
քիպարտէն պիր զաթ օթուրմուշ , պիր Եանտան
համամըլարլա ուշագլարըն քէմալը տէրէճէտէ

Թաաղիմ վէ իբրամ իթտիքլէրինի կէօրէրէք առէ-
Թա հասէտ պիլէ իտէր, վէ օ արալըգտա պու քի-
պարտէն էֆէնտի ապտէսթխանէյէ կիտէր. պիրազ
վադըթ սօնրա տա պու զաթ տախի ապտէսթխա-
նէյէ կիրաթտէ նէ կէօրսիւն պու զէնկին օլան
գանպուր օրաճըգտա ֆիւճէթէն վէֆաթ իթմէզմի:

Հէման գանպուր էօնիւնտէքի պայաղը բէշտի-
մալը էֆէնտինին էօնիւնէ, վէ էֆէնտինին իրէքլի
բէշտիմալընը քէնտի էօնիւնէ գօյուպ բարմաղըն-
տաքի եիւզիւյիւ տախի Թադարազ տըշարը չըգար:

Պիրտէ համամճըլարլա խըտմէթքեարլար պունը
Թանըյամայարադ Թաաղիմլէ հալվէթէ վէ եը-
գանտըգտան սօնրա տըշարըյա չըգարըրլար:

Էլհասըլ քէլամ կիյինիպ համամճընըն հիսապընը
կէօրիւր. լաքին գօնադ նէրէտէ էն զիյատէ օրա-
սընը տիւշիւնիւրքէն, համամ գաբուսընըն էօնիւն-
տէ քէնտիսի իչիւն հազըրլանմըշ աթը կէօրիւնճէ,
զիյատէսիյլէ մէֆոււն օլարադ աթա պինէրէք սէ-
յիսի չաղըրըպ,

— Համամ զիյատէսիյլէ պաշըմա ուրտու, էօ-
նիւմէ տիւշտէ գօնաղըն եօլունու պուլու վէր տէ-
մէսի իւզէրլինէ, սէյիա Թէմէննա իտէրէք հայվա-
նըն էօնիւնէ տիւշիւպ գօնաղա տախիլ օլուրլար,
վէ օ էսնատէ սօղրուճա իչէրի կիրաթտէ, հանըմ
տախի իսթիգպալ իտէրէք, օտայա ալըր:

Պու իսէ քէնտիսինի պիլտիրմէմէք Թէտպիրի իլէ
«աման համամ բէք զիյատէ պաշըմա ուրտու սօ-

յունուսկ եաթաճաղըմ» տէտիքատէ, հանըմ բէք էյի տէյիսկ կիճէլիք էլլիսէլէրինի չըգարըր, պու նաղէնինիմ պինսպիր կէճէլիք ուրուպալարընը կիւյէրէք գարեօլայա չըղըսկ եաթար:

Հանըմ իսէ թէտրիճէն պունուն էֆէնտի օլմա տըղընը անլայըսկ հալայըգլարըն էլլէրինէ պիրէր սօրա վէրէրէք, գանպուրը պիր թէմիղճէ թէբէլէմէյէ պաշլարլար իքէն,

Գանպուրտէ «աման» տէյէրէք գարեօլատէն աշաղա տիւշէր. օ արալըգ պիր գահգահա տըր գօրար. պիրտէ գանպուր նէ՞ կէօրսիւն հալէա օ ահուպպա պէյին խանէսինտէ սիկարասը էլինտէ օլտուղու հալտէ, գօլթուգ սանտալիյասընըն իւղէրինտէն աշաղըյա տիւշմիւշ. մէկէր էֆէնտիլէր էյլէնմէք իւղէրէ մէրդումէ էսրարլը սիկարա իշիրմիշլէր. իշթէ կէօրմիւշ օլտուղու խիւլէա էսրար գուվլէթի իմիշ:

Հիքեայէ

Պիւլպիւլ տէտիյիմիղ գուշ տիւնեատէ կիւլլէր աշըլտըղը վագըթլարտա սայքի իլք եազտէ սապահլարը բէք չօգ սէվտիյինտէն պու վագըթլարտա էօթէ էօթէ օրթալըղը շէնլէնտիրիր. պիր կիւն պիւլպիւլ եինէ էօթմէյէ պաշլար վէ եէշիլ եէշիլ շայըրլարա պագարագ վէ եէնի եէնի աշըլան չիւշէրլէրի տիւրլիւ տիւրլիւ կիւլլէրի կէօրտիւքճէ, քէնտիսինէ սէվինճ կէլէրէք շագըմասընը արթըրըր

վէ էօյլէ պիր հալէ կէլիր քի քէնտինի զայպ իտէր .
պու անտէ օրալէրտէ կէզէն վէ օ արգասընա տիւ-
շէն պիր աթմաճա գուշու պիւլպիւլին սէսինի ի-
շիտիր վէ եալաշ եալաշ եագլաշուպ սըրասընա կէ-
թիրինճէ իւղէրինէ աթըլարագ թութուպ եէմէյէ
գալգըշըր . զէվալը պիւլպիւլինէ օլտուղունու պի-
լէմէյէրէք «աման աման» տէր աթմաճա էյլէնմէք
իշիւն «նէ օլտուն» տէյի սօրար պիւլպիւլտէ աման
րէճա իտէրիմ պէնի եէմէ տէ պագ պէն սանա
չօգ չօգ գուշար թաթլը թաթլը ավլար պուլայըմ
սէն պէնի պըրագ պէն շիմտի կիւղէլ կիւղէլ էօթ-
մէյէ պաշարըմ հէքսի պուրայէ թօբլանըր օ վա-
գըթ սէն պէյէնտիյինի թութ եէ տէր . աթմաճա
պու սէօզլէրի իշիտինճէ , պիր չօգ կիւլէր վէ շէօյլէ
սէօյլէր «պէհէյ պուտալա շիմտի պէն էլիմէ կէշիր-
տիլիմ ավը պըրագայըմտա սէն էօթէսին սօնրա
գուշար կէլին անլէրտէն պէն պիրինի թութայըմ
նէ դատար ուղուն շէյ , հաղըր սէն էլիմէ կէշտին
գարնըմտա աճ հիշ եօրուլմա սէնի եէյէճէյիմ»
տէր վէ բարէլէյուպ պիր էյիճէ եէր :

Հըսսէ

Իշթէ պիւլպիւլին պու գատար էօթէ էօթէ օր-
թալըղը տօլտուրմասը վէ վագըթլը վագըթսըղ
սէսինի չըգարմասը վէ սաղընա սօլունա պագմա-
մասը պէօյլէ բարէլէնմէսինէ սէպէպ օլտու . էկէր
պիւլպիւլ քէնտի քիւշիւքիւլինի վէ գուվլէթսիղ-
լինի տիւշիւնիւպտէ պիր չալը արասընա սօգու-

լարագ օթուրմուշ օլսայլտը հիշ պիր վագըթ աթ-
մաճանըն կէօզիւնէ իլիշմէզտի . պուսըն կիպի պիր
ատէմ օլուր օլմազ եէրտէ իշէ գարըշըր վէ ազ-
զընա կէլէն սէօզլէրի էօնիւնիւ արտընը տիւշիւն-
մէքսիզին սէօյլէր իսէ , տայիմա ութանըր վէ չօգ-
տէֆա զարար կէօրիւր . պու իթթիյարլէրին « չօգ-
սէօյլէյէն չօգ եանըլըր » սէօզլէրիյլէ տահա էյիճէ
աղնաշըլըր :

Պէյիթ

Պու կիւն տույտում զուհուրին պաղտէ իլան իտէր
պիւլպիւլ
սէֆաճույանէ արզը միւթտէյի էյեամ իտէր
պիւլպիւլ
պահարըն զէվգու շէվգ էսպապընը իթմամ իտէր
պիւլպիւլ
նէվայի տիւքէշիյլէ հէրքէս խօշքեարըմ իտէր
պիւլպիւլ
նիշիւն ամմա պէնի մէլհուֆ պի արամ իտէր
պիւլպիւլ

Մէլալէնկիզ պիր ըզգաթ վիրուպ վիճտանէ էօթ-
տիւքճէ
պանա ահ իթտիրիր հասրէթլէ օլ տիվանէ էօթ-
տիւքճէ
օլուր շէվգավէր աշուպ սէվտաճանէ էօթտիւքճէ
տէմինտէ սէյր իտին թէէսիրի իհրարանէ էօթ-
տիւքճէ
տիլի ավարէյի խահկիւղարի տամ իտէր պիւլպիւլ

Թօհաֆ էյլէնճէլի պիր հազըր ճէվապ

Ֆէլէսօֆուն պիրի օգումադ եազմադ պիլմէյէն
պիր առամա բասթ կէլիպ, նասըլսա պէրապէր
արգատաշ օլուրլար:

Ֆէլէսօֆ — Սէն նէճիօսին վէ նէօրէլիսին:

Օգումադ պիլմէյէն — Պէն պուրատա եազըն
քէօյլէրին պիրինտէ պիր պաղչէվանըմ էքիպ պիշ-
մէքլէ վազթըմը կէշիրիրիմ:

Ֆէլէսօֆ — Գաօշ եաշընտասըն:

Օգումադ պիլմէյէն առամ պիր միւտտէթ տիւ-
շիւնտիւքտէն սօնրա, բարմադ հիսապը իլէ եիկիր-
մի պէշ եաշընտայըմ տէտի:

Ֆէլէսօֆ — Նիօշիւն պուգատար տիւշիւնտիւնիզ

Օգումադ պիլմէյէն — Էֆէնտիմ օգումադ եազ-
մադ պիլմէտիլիմ իշիւն պիրադ տիւշիւնմէք լազըմ
կէլտի. — սիզ գաօշ եաշընտասընըլ:

Ֆէլէսօֆ — Տուր սանա ճէվապընը վէրէյիմ
տէյիպ ճէպինտէն պիր սալնամէ չըգարըպ, պէն
1856 թարիխինտէ տիւնեայա կէլմիշիմ, տէմէք քի
շիմտիքի թարիխէ պաղարադ (եանի 1891) հի-
սապճա 35 եաշընտայըմ:

Օգումադ պիլմէյէն — Պէն օգումադ եազմադ
պիլմէտիլիմ իշիւն գաշ եաշըմտա օլտուղումու
բարմադ հիսապը իլէ պուլուպ սէօյլէրիմ:

Ֆէլէսօֆ — Էլպէթ պաղչէվանլարըն տա քէնտի-
լէրինէ կէօրէ պիր հիսապլարը վար տըր. եանի
տէօրթ ֆասըլտան ազ չօգ մալիւմաթլարը օլմալը

տըր. պու հիսապլարա աշնա օլմաեան ատէմ նա՞-
սըլ պաղչէվանլըգ իտէպիլիր:

Օգուժագ պիլմէյէն — Պիզիմտէ քէնտիմիլէ
կէօրէ պիր հիսապլմըզ վար տըր. նէ եաբալըմ օ-
գուժագ եազմագ պիլմէյիլ տէյի հիչ պիր շէյ օ-
լա՞մազմըյըզ:

Ֆէլէսօֆ — Պու էսէֆ իտէճէք պիր հալ տըր.
իմտի սէնէ պաշընը նէ՞րաէն պիլիրսինիլ, վէ այ-
լարըն գաչ կիւն օլտուղունու նէ հիսապ իլէ պու-
լուրսունուզ վէ գաշընճը այտա էքիպ պիչէրսինիլ:

Օգուժագ պիլմէյէն — (0 արա ճէպինտէն պիր
օյուն քեաղըտը չըգարըպ կէօթէրէրէք) պու օյուն
քեաղըտընը սայտըղըմ վագըթ 365 սայը պուլու-
րում քի այնէն սէնէնին կիւնկերի տիր. քեաղըտ-
լար 52 թանէ տիր քի՝ սէնէտէ օլ գատար
հաֆթա վար տըր. էկէր բիքէթլէրի սայարսամ 12
սայը պուլուրում քի՝ օն իքի այլար տըր:

Քեաղըտլար և ընէք վէ և իսիմտէն իպարէթ օլ-
տուղու, սէնէնին տէօրթ ֆասըլ վէ այըն տէօրթ
հաֆթա հիսապը իլէ թուլթարագ, պու օյուն
քեաղըտը օգուժագ եազմագ պիլմէյէն պիր ա-
տէմ իչիւն պէր նէվի հիսապ տըր:

Ֆէլէսօֆ — Բէք ալէա պիլթիւն պու իյզահաթ-
լարընըզ բէք էյի տիր, չիմտի շու պաճաղա նէ
մանէա վէրէճէքսինիլ պագալըմ:

Օգուժագ պիլմէյէն — էկէր էմր պուլուրուր
իսէնիլ օնու տախի օպիրլէրի գատար մէմնուն օ.

լաճագ սուրէթտէ իյզահ իտէրիմ :

Ֆէլէսօֆ — Հայտէ պագալըմ քէմալը մէմնու-
նիյէթլէ :

Օգուճագ պիլմէյէն — Բէք ալէա պաճագլար
վէ պաճագսըզլար պէնիմ կիպի բէք եարամագ
օլուրլար :

Պունուն իւզէրինէ ֆէլէսօֆ օ ատամըն վերտիյի
ագըլանէ ճէվապլարընա պէյէնիպ սէվինճինտէն
պիրագ պախչիշ վէրէրէք տէր քի «սէնտէ թօհաֆ
եարամագըն պիրիսի իմիշսին» :

Հիքեայէ

Տօղթօրըն պիրինին պիր ալըգ ուշաղը օլուպ
էքսէրի կիթտիյի խասթալարա պէրապէր կէօթիւ-
րիւր իտի . ֆագաթ պիզիմ տօղթօր էֆէնտի բէք
օ գատար միւսթայիտ պիր շէյ օլմայըպ ատի պիր
տօղթօր իսէտէ , կայէթլէ ճին ֆիքիրլի գուրնագ
պիր շէյ իտուկինտէն ումում նէզտինտէ էբէյիճէ
շէօհրէթշուար օլմուշ իտի :

Պիր կիւն ատէթի իւզրէ ալըգ ուշագ իլէ պիր
լիքտէ պիր խասթայա կիթմիշ վէ խասթայը մաա-
նէնէ իտէր իթմէզ այիլէսինէ խիթապէն :

— Ճանըմ խասթա պիր ատէմէ բըրասա եէտի-
րիլըմի տէմիշ վէ ծնլարտա իքրարը գուսուր ի-
տուպ մինպաատ էյի օլունճայա գատար պիր տա-
հա եէտիրմէյէճէքլէրինի սէօղ վէրմիշլէր իտի :

Նիհայէթ հէքիմ իլէ ալըգ ուշաղը օրատէն ալ-

տէթ իթտիլէր վէ Էսնայի ըահտէ ալըգ ուշագ Է-
ֆէնտիսի տօգթօրա ըէճա եօլլու ,

— Ճանըմ էֆէնտիմ խասթալարըն նապղլարը
միւճիւպինճէ խասթալըգլարընըն նէ իտուկինի ա-
յըրտ իտէպիլիրսինիլ . ֆագաթ շու նէ՞ ետիյինի
նէտէն ալնայօրսընըլ սիւալիյլէ , շու սիւալինէ ճէ-
վապէն ,

Տօգթօր — Օղլան շաշգըն հէրիֆ , նէտէ՞ն պի-
լէճէյիմ պիր խասթանըն խանէսինէ կիրէր կիրմէզ
էվլէլ Էմիրտէ Էթրաֆա կէօզ կէզտիրէրէք կէրէք
էվ ալթընտա վէ կէրէք մութպախտա հէր նէ սէպ-
ղէվաթ սիւքրիւնթիւսիւ վար իսէ , խասթայա շիֆա
նիյէթինէ ֆիլան տէյէրէք Էքսէրի ետիրմէքտէ
օլտուգլարը իշիտիլմէքտէ օլտուղունտան , պուհուն
իշիւն խասթանըն նապղընա պագտըգտան սօնրա ,
սէն ֆիլան սէպղէվաթտէն եէմիշսին ֆիլան տէմէլի
մութլագա եէմիշ իսէ , ինքեարտէ պուլունամայա-
ճաղընտան պէօյլէ սէպղէ ֆիլան ետիրիլմէմէսի
խուսուսընտա եարըմ՝ սաաթ գատար նասիհաթ
վէրիպ վիզիթա բարասընը ալմալը . կէօրտիւնմի
իշթէ պու պու տըր տէմիշ իտի :

Պիր կիւն պիլիմ տօգթօր էֆէնտի հէր նէ
հալ իսէ մագամընտա պուլունամատըղընտան ալըգ
ուշագ օթուրմագտէ իքէն , աճէլէթէն պիր մահալ-
տէն շաղըրմալարը իլէ ալըգ ուշագ պէն հէքիմիմ
տէյէրէք , խասթանըն խանէսինէ կիթտի վէ գա-
բուտան իշէրի կիրինճէ տօգթօրըն թավսիյէսի իւ-

դէրէ էթրաֆտ պազար իքէն պիր էշէք բալանը
կէօրիւր վէ պունա զիյատէօիյլէ թէաճիւպ իտէրէք
եօզարըյա չըզար, վէ խասթանըն եանընա կիտէ-
րէք նապղլարընա ֆիլան պազարըզտան սօնրա ալի-
լէսինէ խիթապէն,

Ալըզ — Հիշ պէօյլէ խասթէ քիմսէյէ էշէք
եէտիրիլիւրմի:

Ալիլէ — Ճիւմէսի պիրտէն, նա՞սըլ նա՞սըլ,
օ նէ՞ տէմէք, էշէյի քի՞մ եէտիրմիշ:

Ալըզ — Քի՞մ եէտիրէճէք սիղ եէտիրմիշսի-
նիղ տէր:

Ալիլէ — Այ օղուլ հէքիմ պաշը սէն չըլտըր-
տըրտը՞նմը, հիշ ինսան գըսմը էշէք ե՞րմի:

Հիքեայէ

Համալըն պիրի Ղալաթա թարաֆընա տօղրու
կիտէրքէն եօլտա քիրլէնմիշ բասլանմըշ պիր բարա
պուլուր:

Պիր քէնարէ չէքիլիպ աճապա գաչ բարա տըր
տէյէրէք պազար վէ մէնտիլինին ուճու իլէ սիլէր
իքէն, կայէթ անթիգայէ մէրագլըսը ֆըրանսըզըն
պիրի համալըն աճէլէ աճէլէ սիլմէքտէ օլտուղու
բարայը կէօրիւր:

— Նէ՞ տիր օ պազալըմ տէյէրէք էլինտէն ալըր:

Պիրտէ նէ պազսըն չօգտան պէրու պու գա-
տար անթիգաճըլարը տօլաշըպ արատըղը էսկի
պիր բարա հէման համալըն եիւղիւնէ պազըպ,

— Պուճա գաչ բարա իսթէրսին (հէնուզ համալըն անթիգա օլտուղընտան խապէրի եօդ եա) նէ վէրիրսէն վէր :

— Ֆրանսըզ օն լիրա վէրէյի՞մի :

Համալ — Պէնիմէ էյլէնի՞օրսըն տէյերէք սիւքիւթ իտէր . Ֆրանսըզտա համալըն անթիգա օլտուղընու պիլիյօր զանն իտէրէք ,

Ֆրանսըզ — իշթէ ալթմըշ լիրա , տահա տէյէճէյին վա՞րմը :

Համալ — (պիրազ հիտէթլէ) Սէն պէնիմէ էյլէնի՞օրմըսըն . Ֆրանսըզ համալըն էլինտէն գանտըրըպ ալամայաճաղըմ տէյերէք պիրտէն պիրէ եիւզ լիրայէ ֆըրլար . պիշարէ համալ բարանըն պու գատար իթտիյինտէն պու բարանըն անթիգա օլտուղընտան վէ ֆրանսըզըն ալմազա մէճպուր պուլունտուղընտան խապէրտար օլմատըզը իշիւն ֆրանսըզըն էլինտէն անթիգայը ալըր վէ եիւրիւյիւպ կիթմէյէ պաշլար :

Ֆրանսըզ իսէ քէմալը տէրէճէտէ էսէֆ իտէրէք համալըն արգասընա տիւշիւպ , — իշթէ իքի եիւզ լիրա տահա , օլմատըմը տէմէսի իւզէրինէ համալ բիւր հիտտէթ — տէֆ օլ շուրատան տէր :

Ֆրանսըզ — Ճանըմ նէ գատար բարա իսթիւյօրսըն , իշթէ իքի եիւզ լիրայա վէրիրսէն շիմտի բարասընը վէրէյիմ :

Համալ — Պէնիմէ էյլէնիւպ տուրմա , վէր բարասընը տէտիքտէ , հէման ֆրանսըզ օրատա

պուլունան մաղաղասընա կէօթիւրիւպ իքի եիւզ լիրայը սայար . համալ պիր եանտան մէմնուն վէ մէսրուր օլարագ պիր եանտանտա նիհայէթ տէրէճէտէ պու հալը զարիպէյէ թէսատիւֆ իթտիյի վագաայը ածիպէյէ կեահ տիւշիւնէրէք , կեահ կիւլէրէք շաշարագ օտասընա ավտէթ , վէ էրթէսի կիւնիւ մէմլէքէթի ճանիպինէ ազիմէթ իտէր :

Խիւլասա թագտիր թէտպիր իլէ թաղերը օլամաղ , գատէր հիւքմ իտէր , վէ ինսան տախի պու հիւքմէ միւթապաթ իթմէյէ մէճպուր օլուր :

Հիքեայէ

Գարդանըն պիրի գօճա պիր բարչա բէյնիր կակալայը օրմանտէ աղաճըն պիրի իւզէրինէ չըգմըլ վէ պունու միւտահէն տիւքի կէօրմիւշ վէ ուսուլճաճըգ աղաճըն տիպինէ կիտիւպ շէօյլէ սէօյլէմէյէ պաշլամըլ :

Գարդա արգատաշ նէրտէսին գաշ կիւն տիր սէնի կէօրմէյօրում սէնի նէ գատար սէվտիյիմի բէք ալէա պիլիրսին տօղրուսու պէն սէնին պօյուհա պօսունա աշըգըմ . հէլէ օ միւպարէք սէսինի նէգատար սէվէրիմ պիլիւրմիսին սէն պիր քէրրէ էօթմէյէ պաշլարսըն պէն ատէթա պայըլըյօրում . բէք սէվէրիմ գուղում գարդա ճանըմ գարդա . գուշարըն բատիշահը գարդա չօգ եալվարըրըմ պիր քէրրէ էօթտէ օ կիւզէլ սէսինի իշիտէյիմ տէր պուտալա գարդա էօթմէյէ պաշլար , լաքին աղզընը

աչընճա կազարնտաքի բէյնիր եէրէ տիւշէր . տիւ-
քի կիւլէ կիւլէ բէյնիրի սէֆայը խաթըրլէ եէր :

Հըսսէ

Իշթէ պունուն կիպի պաղը ատէմլէրտէ վար
տըր քի սէն շէօյլէսին պէօյլէսին տէյէրէք քէնտի
իշէրինին չըգարը իշիւն ինսանը ալտատըրլար վէ
սօնրատա եիւղիւնէ կիւլէրլէր . անըն իշիւն ինսան
հէր օլուր օլմաղ ատէմին սէօղլէրինէ գարըլուպտա
էլինտէքի շէյի գարտըրմամալը , էօյլէ սէնին քէն-
տինտէ կէօրմէտիյին շէյլէրի սանա սէօյլէյէնին լա-
գըրալըլարընտան հաղ իթմէմէլի վէ անլէրլէ կէօ-
րիւշմէմէլի սօնրա ալտանըրսընտա բիշման օլուրսըն

Պէյիթ

Իգպալ օլուրսա զայիլ գալմաղ սէնին իշիւն տալա
նէ տօսթտա սէօհպէթ նէ ադրապատէ շէֆղաթ
նէֆսին իշիւն ֆէտայի գտնն իթտիյին ահուպպա
պէտխաչըգտա իյլէր թէշմիրի սադ կայրէթ

Հիքեայէ

Մէշէ աղաճը եանընտաքի պիր աղաճէ « պէ-
նիմ վուճուտըմտան պինալար եաբըլըր , տալլէրիմ-
տէն օտուն քէսիլիր ինսանլէրէ օ գատար խըտմէթ
իտէրքէն եինէ պէնի օրմանլէրտէ պըրադըրլար .
եաբրադլարըմ եէրլէրտէ սէվինիր հիշ պիր իթի-
պարլէրի եօգ , արթըգ պու ինսանլէրէ նա՞սըլ եա-
րանմալը պիլմէմ . չայ աղաճընտան նէ օլուր քի ճնա
օգատար խըտմէթ իտէրլէր , եաբրադլարընը սան-

տըգլարտա սագլարլար» տէյէրէք հալինտէն շի-
քեայէթ իտէրմիշ. էօթէքի աղաճտա « պիրատէր
սէնին եաբրաղլարըն նէյէ եէր արար քի թօրլա-
սընլար սէնտէ պիր հասլյէթ եօդ քի սանա խըտ-
մէթ իթօինլէր. չայ իսէ ինսանլարըն վուճուտընա
եարար անըն իշխն օնա խըտմէթ իտէրլէր պէյլէ
շէյլէրէ սէն նէ՞ գարըշըրսըն» տէյէրէք, մէշէ ա-
ղաճընը ութանտըրմիշ:

Հըսսէ

Մէշէ աղաճը թըրգը պիր համալա, չայ աղա-
ճը իսէ մալիւմաթլը քեամիլ, հէր շէյին էրպապը
պիր քեաթիպէ պէնդէր: Էյլէ պիր քեաթիպին
եաղտըղը շէյլէրի հէրքէս ալըր սագլար քէնտիսինի
պաշ իւթիւնտէ կէզտիլիլլէր. համալը իսէ եիւք
թաշըմատան պաշգա հիշ պիր իշտէ գուլլանմաղ-
լար. անըն իշխն մալիւմաթլը օլմագ էյի տիր. եօ-
դարքի մէսէլէլէրտէ տէտիյիմիղ կիպի մալիւմաթլը
ինսան տայիմա հէր քէսին ինտինտէ մագպուլ տըր

Պէյիթ

Գըյմէթին իլմին գատար տըր իլմին արթար էյ աղիղ
կէր տիլէրսէն խալգ իշինտէ արթա գատար ու
գըյմէթին
ատէմինին ղեյնէթի իլմու հիւնէր տիր տօղրու պիլ
միւհթէրէմ օլմագ տիլէրսէն իլմէ սարֆիթ հիւմէթին
իլ՝ պիր գըյմէթլու ինճու տըր անը թահսիլ գըլ
ճահիլ օլմա քիմ ճէհալէթ տէրտի պիտէրման տըր

էհլը իրֆանըն սաատէթ տիր իշի հէր հալտէ
ճահիլին քեարը շէգալէթ հասըլը հարման տըր:

Հիքեայէ

Եան քէսիճինին պիրի պիր գունտուրաճը տիւ-
քեանընա կիտէրէք ըսգարբին ալմագ իսթէր .
գունտուրաճը մէրգումըն այաղընա կէօրէ պիր
չիֆթ ըսգարբին վէրիր:

Եան քէսիճի ըսգարբինէրի կիյէրէք կիւյա ա-
յագլարընը սըգըպ սըգմատըղընը անլամագ իշին
տիւքեան իշինտէ կէզինիրքէն գունտուրաճըյը
լաֆա տալտըրարագ գարուտան տըշարը ֆիրար
իտինճէ, ղէվալը ատէմ արգասընտան «թուլթըն
շու խըրսըղը թուլթըն» տէյի պաղըրըր վէ եալընըզ
օլտուղընտան տիւքեանը թէրք իտէմէյէրէք գօշան
հէրիֆի տէրտէսթ իթմէսինի պիր համալա ըէճա
իտէր: Համալ հէման տապանը գալտըրըպ գըրդ
էլլի ատըմ էօթէտէ խըրսըղը եագալար, խըրսըզ
հիշ թէլաշ կէօսթէրմէքսիզին պիր թավը պէշուշա-
նէ իլէ համալա տէր քի:

— Զէվալը տօսթում, նաֆիլէ եէրէ զահմէթ
չէքտին, գունտուրաճընըն սէօղիւնէ ինանտըն տէ-
յիլմի, հալպու քի պու գօշմագլըղմ պիր ինատ
իւղէրինէ տիր օ ատէմ պանա «սէն այաղընտաքի
ըսգարբինէր իլէ գօշմաղա պաշլա, պէն պու բօ-
թինլէր իլէ սէնի թուլթարմ» տէտի. պէնտէ թու-
թամայաճաղընը պէյան իթտիմ. նիհայէթ գօշմա-

դա պաշտօնը զմտա տէտելիմ կիպի եէթիշէմէտիտէ
հըրս վէ հիտէթի սէպէպիլէ արգամտան պաղըրտը
էօֆքէ ատէմէ նէ՞ հէգեանլար իթտիրմէզ :

Համալ իըրսըղըն սօղէրինէ ինանարագ վէ
ֆէվգէլատէ մահճուպ օլարագ մէրգումըն աֆիլընը
իսթիրհամ իլէ եագասընը սալմէրիր :

Քէօրէք վէ կէօլկէսի

Պիր կիւն պիր քէլպ պէյիւճէք պիր բարչա
քէմիք պուլտու սուրուր իլէ կիթմէքտէ իքէն պիր
ըմաղա բասթ կէլտի պիր թարաֆտան օ պիր թա-
րաֆա մուրուր իտիլմէք իշիւն քէյիլէր օ եհրտէն
գարչու մահալէ պիր գալըն թահթա ուղաթմըշ-
լարտը . քէօրէք պու թահթանըն իւղէրինտէն կէ-
շէրքէն , քէնտիսինին վէ աղղընտաքի քէմիլին կէօլ-
կէսինի սույուն իշինտէ կէօրտիւ . քէօրէք պու
կէօլկէյի քէնտիսի միսիլու պիր էյի մալ պուլմուշ
պաշգա պիր քէլպ զանն իտուպ զիյատէսիլէ գըս-
գանտըղընտան շունտան պու քէմիլի տախի տա-
յըմտա պէնիմ օլսուն հիւլեասըյըլա քէնտի աղղըն-
տա պուլունան քէմիլի պըրագըպ քէլպ զանն իլէ-
տիլի կէօլկէսինին իւսթիւնէ աթըլտը . աթըլտը ամա
սույա ագս իտէն քէնտի սուրէթի նապէտիտ օլուն-
ճա աղղընտան պըրագտըղը քէմիլի արատը անը
ադընթը ալըպ կէօթիւրմիւշ օլտուղունտան պու-
լամայընճա իթտիլի եանլըշըղը անլայարագ զիյա-
տէսիլէ բէշիման օլուպ քէտէրինտէն հալլամաղա

պաշտօնը. իշխան պուրիստէք պօշ եկրէ թամահ
 իթմէքլէ պուրմուշ օլտուղու նիյմէթտէն մահրում
 գալաղըը կիպի պիր քիմսէ տախի ճէնապը հադդըն
 քէնտիսինէ իհսան իթտիյի շէյէ գանաաթ իթմէ-
 յուպտէ պաշգասընըն էլինտէքի մալինի թամահ ի-
 տուպ ալմաղա սափաշըր իսէ, քէնտիսինտէ պուրու-
 նան մալտէն նիյմէթտէն մահրում գալըր:

Պէյիթ

Տայիմա շատ օլմադ իսթէրտէն հասէտտէն տուր օլ
 զամլը տըր օլ քիմսէ քիմ հէրտէմ հասէտլէ եար օլա
 կէշ հասէտտէն զայ իթմէ էօմրիւնիւ զուսէ իյլէ սէն
 սանմա քիմ ասլա հասէտտէն քիմսէ պէրխուտար օլա

Սղըընա ալմա սադըն քէօթիւ սէօղիւ էյլէ հադէր
 խույ իտէր անը լիսանըն պէտ սէօղիւ միւթատ իտէր
 խօշ զէպան օլմադլըղա սայ էյլէ դիրա ադըպէթ
 պիր կիւն օլուր քի սէնի կիւֆթար պէսպէրպատ իտէր

Հէր քիմին պիր նէսնէսի զայ օլուրսա լա ճէրմ
 քիմ թէհարիսինտէ անըն սայ իտուպ իյլէր տիլէք
 միւմիւնին զայպ իթտիյի հիւքիւմտարը եար աղիդ
 սէնտէ միւմիւնսին անը պուրմադլըղա սարֆ իթ էմէք

Վիրմէ եիւզ էվլատ վէ էթպաա սադըն զահիրտէ սէն
 խայր վէ շէրքի անլէլլին պիւճիւմլէ այիտ տիր սանա
 լութֆ էկէրչի խօշ տըր լաքին սիյասէթ օլմաղսա
 մուգթաղայի էմր վէ նէհիքտէ օլունմաղ իթինա

Մօտա պէլասը

Բարիստէ պիր մօսիէօ էլինտէ պիր շարդա իլէ
գօշա գօշա կիտիյօրտը . տօսթլարընտան պիրի մէր-
գում իլէ գարշու գարշույա կէլինճէ , տէտի քի ,

— Նէօ օ մօսիէօ , աճէլէ աճէլէ կիթմէնիզէ
սէպէպ , պու Նէօ գատար սիւրաթ , սիզի շըմէն տը
ֆէր գաթարընա պէնզէտէճէյիմ կէլիյօր :

— Նէյէ պէնզէտիրսէն պէնզէր . պիզիմ մա-
տամ եէնի մօտայա ուկիուն պիր շարդա իսթէտի
պէնտէ պունու ալտըմ , մօտա տէյիշմէտէն քէն-
տիսինէ վէրմէյէ մուաֆադ օլապիլմէք իշիւն պու
գատար հըզլը գօշույօրում :

Հիքեայէ

Արգասընա ճիւպպէ կիյմիշ ֆուգարանըն պիրի
քէօրիւտէն Ղալաթա թարաֆընա տօզրու կէշէր
իքէն , թիւրքճէ պիլմէզ ֆրանսըզըն պիրի գաղաէն
ճիւպպէսինէ պասար . պիշարէնին պօյտան պօյա
ճիւպպէսինին եըրթըլտըզընը մօսիէօ կէօրիւնճէ ,
էօզր տիլէյէրէք — բարտօն մօսիէօ տէր . ֆուգա-
րա իսէ , կէլ արգամ սըրա տիյօր զահիր բարասը-
նը վէրէճէք զաննը իլէ ,

— Բէք էյի կէլիյօրում ճէվապընը վէրիւր պիր
աղ սօնրա , ֆրանսըզ արգասընա պաղարադ մէր-
գումըն կէլտիյինի կէօրիւնճէ , թէքրար — մօսիէօ
բարտօն գայիտէսինի իճրա իտէր , վէ եինէ ֆու-
գարա — սիզ եիւրիւյիւն պէն սիզէ եէթիշիրիմ

տէր վէ պիրաղ տահա եօլ ալընտըգտա ֆրանսըզ
թէքրար մէրգումըն արգասը սըլա կէլտիյինի կէօ-
րիննէ, եինէ թէքրար — բարտօն իտէր վէ ար-
թըզ արգասընա պազմայարադ տօղրու հօթէլինէ
կիրէր. մէկէր հօթէլին գարուսը ալթընտա պու-
լունան լօգանթանըն տէրունինտէն իմիշ մօսիէօ ի-
շէրի կիրէր. ֆուգարա տա ճիւպպէնին բարասընը
ալմագ, եա ալաճաղը ճէվապը պէքլէմէք իւզրէ
լօգանթատա օթուրուր. պիրտէ խըտմէթճիլէր «նէ
եէմէք իսթէրսինիզ» տէյի մէրգումէ սիւալլէրին-
տէ — խայըր պիր շէյ իսթէմէմ մօսիէօ պիրդէ
ճիւպպէ բարասընը կէօնտէրէճէքտի պիր քէրրէ
սէյլէրմիսինիզ» տէմէսիյլէ աճէլէ խըտմէթճիլին
պիրի եօգարը չըդըպ ֆրանսըզա անլաթտըգտա,
«խայըր պէն օնա իւշ տէֆա բարտօն տէտիմ գա-
ղա իլէ ճիւպպէսինի եըրթմըշ օլտուղումտան»
տէր կարսօն տախի պու ճէվապը կէօթիւրիննէ,
մէրգում ֆուգարա պու ճէվապը գապուլ իթմէզ:

Պունուն իւզէրինէ կարսօն — «պիր բարտօն
լաֆղընըն եէտի եիւզ զուրուշ մուգապիլինտէ պու-
լունտուղունու վէ մօսիէօնըն իւշ տէֆա բարտօն
իթտիյինի մէրգումէ անլատըպ, նասըլ գապուլ
իթմէյէճէյինի սիւալ իթտիքտէ, մէրգում տախի
— բէք էյի պէն պու ատէթի պիլմէզ իտիմ տէյիպ
լօգանթատան եէմէք եէմէյէ պաշար, կիւզէլճէ-
տէ գարնընը տօյուրուր:

Կիթմէյէ գալգտըգտա լօգանթաճը բարա

Թալէպ կըլէր: Փուղարա — Բարտօն ճէվապընը վէրիւր:

— Նա՞սըլ բարտօն, սէն եհմէք եհտին:

— Իշթէ բարտօն տէտի՞ք եա:

— Բէք ալէա ամա, եհմէյին բարասը:

— Բարտօն բարտօն բարտօն վէսսէլամ:

— Ճանըմ՝ բարտօնլա բարա վէ եհմէքլէրի եութմագ լաղըմ կէլմէզ եա:

— Եա էօյլէ օլտուղու հալտէ պէն թէրզիյէ իւշ տէֆա բարտօն տէսէմ եհտի եիւզ զուրուշ դըյմէթինտէ պանա ճիւպպէ եաբա՞րմը. . . հէմ պէն ալթը քէրէ շիմտի պիր դաշ քէրէտէ տահա էվվէլ բարտօն իթտիմ հէր դաշ զուրուշա պալիզ օլտուղունու հիսապ իտուպ, ալաճաղընըղը ալաւըգտան սօնրա կէրու վէ գուսուրընը պանա իտտէ իտին ճէվապընը վէրմիշ յիր:

Հաղըր ճէվապ

Թօհաֆ շէյ, սէն սարը տաշը տիւպէրլէրէ հայրան օլուպ տուրուրքէն, շիմտի պիր էսմէր իլէ իղտիվաճէ գարար վէրտին հա:

— Սզիզիմ, թէպտիլի ֆիքիր իտիշիմին պիր հիքմէթի վար տըր:

— Չիւնքի էսմէրլէր սարըլար գատար քիր թութմաղ:

Եթմէքճի պիլէթի

Գարը գօճա արասընտա պիր մուհավէրէ

Գարը — Պու ազշամ շաշաալը պիր սուրէթ-
տէ իճրա իտիլէճէք օլան պալօ իշիւն պանատա
պիր պիլէթ ալտը՞նմը:

Գօճասը — (պըյըգ ալթընտան կիւլէրէք)
հայ հայ ալտըմ:

— Հա՞նիյա:

— Իշթէ — (գարըսընըն էլինէ պիր քեաղըտ
թութուշտըրըր):

— Պու նէ՛, պալօ պիլէթինէ հիշ պէնդէր եէրի
եօգ, ատէթա պիր թէգըրէրէ (օգումաղա պաշլար)
էֆէնտիմ իշթիրա պուլուրուլան էքմէք էսմանըն-
տան պագը գալան իւշ եիւղ զուրուշըն լութֆէն
իրսալ իտիլմէսի պապընտա իրատէ էֆէնտիմին տիր
Էֆէնտիմին Գիրգոր

— Կէօրտի՞ւնմի պիլէթի. իշթէ պունա էթ-
մէքճի պիլէթի տէրլէրքի գըյմէթ վէ էհէմիյէթճէ
պալօ պիլէթինին գաթ գաթ ֆէվգընտէ տիր, վէ
պու պիլէթ մէյտանտէ տուրուպ տուրուրէն պա-
լօ պիլէթինէ բաղպէթ այնը ճէննէթ տիր:

Գօճա գարընըն պիրի պիր մէճլիստէ «կէօնիւլ
գօճամաղ» տէրլէր նէ գատար տօղրու պիր սէօղ
տիր տէյինճէ, հէմպէզմ օլան պիր զարիֆ «կէօ-
նիւլ գօճամաղ ամա, գօճամըշ պիր վուճուտ իշին-
տէ պուլունմասընը իսթէմէզ» ճէվապընը վէրմիշ:

Հիքեայէ

Վագթը իլէ հերիֆին պիրիսինին իւչնէֆէր տօսթու
 օլուպ, իւչիւնէ տէ պիրպիրինաւն կիզլի մուհապէթ
 նիշանը օլարագ, պիրէր ալա... պունճըգ վերիպ,
 «սագըն էօթէքիլէրինէ սէօյլէ...» տէյի թէնպիհ իւ-
 տէր օնլար տա սէօյլէմէզլէր. պիր կիւն իւչիւ պիր-
 լիքտէ օթուրուպ մուհապէթ իթմէքտէ իքէն, մէզ-
 պուրէ գատընլարըն հէր պիրի քէնտիսինէ եէմին
 վերտիրէրէք իւչիւնին պիրի տէրքի «տօղլու սէօյլէ
 սէնին կէօյնիւն հանկըմըզտա տըր» հէրիֆ տէր քի
 «ալաճա պունճըգ քիմտէ իսէ, պէնիմտէ կէօյնիւմ
 օնտա տըր» ճէվապընը վէրլինճէ, հէր պիրինաէ տէ
 պիրէր ալաճա պունճըգ պուլունտուղընտան, իւ-
 չիւտէ մէմնուն վէ մէսըուր օլուրլար:

Պէյթ

Իէֆլագ ճանու թէնին արթըրմագ իսթէրսէն էկէր
 իլմէ սայ իյլէ տէմատէմ ազլընը էյլէ ֆիւզուն
 ազլու ֆէհմի օլմայանլէր տայիմտ միհնէթտէ տիր
 ատէմէ պունտան զիյատէ օլմայա տէրտի տէրուն
 էյ կէօնիւլ րահաթ տիլէրսէն քէս իւմիտին
 ճիւմլէտէն
 կէր ումարսան հէր քիչիտէն նէսնէ րահաթ իսթէմէ
 պաղլամա շունուն պունուն իհսանընա հէր կէզ
 իւմիտ
 հաճէթին հագտէն տիլէ խալգտէն միւրիւվէթ
 իսթէմէ:

Մէշուր Տօն Քիշօթ

Տօն Քիշօթ Լոբանիալը պիր ատէմ տիր քի,
 տիւնեատէ հէր շէյի պիլիլիմ, Խաբարըմ տավա-

սընտա իքէն քէնտիսինէ հէրնէ թէքլիֆ օլունսա
պիր պէհանէ իլէ օ շէյի բէտ իտէր : Պիր կիւն գար-
շըսընա պիր բէհլիվան չըգըպ , « իյիտ իսէն թուլթուէ
պէնի եէրէ վուր » տէտիքտէ , Տօն ֆիշօթ » տօսթոււմ
պէն կիւզէլ պիր ավճըյըմ թուլթուղըմը վուրաւ
մամ , ավթըղըմը վուրուրոււմ » տէմիշ տիր :

Քիւչիւք մուլթպախը խանէ

Նգըլատէն պիր զաթ պիր պէօյիւք խանէ եար-
տըրըպ ֆագաթ մուլթպախը նիսպէթլէ պիր ազ
քիւչիւք իտի . պազը ահուպպասը պունտան տօլայը
քէնտիսինէ իթիրազ իթտիքլէրինտէ , « մուլթպախըմ
քէնտիսինէ օլմասայտը պէօյլէ պէօյիւք խանէ եարտը-
րամազտըմ » տէյու ճէվապ վէրմիշ :

— Հէրիֆին պիրինէ սօրմուշլար քի պու սէնէ գըշ
նասըլ ըտը տէյու . օ գատար շիտտէթլի իտի քի
համամտա պիլէ քիւրքսիզ եըգանամատըմ տէմիշ :

Եալանճընըն պիրի պիր սէնէ տէնիզ տօնտույըտը
օ սէնէ պօլ պօլ պալըգ տօնտուրմասը եէտիք տէ-
միշ , օ պիրիտէ էօթէտէն — « էվէթ հաթթա պիր
սէնէտէ գազաէն տէնիզ թուլթուշուպ եանմըշտը ,
պիզտէ օ սէնէ բէք չօգ պալըգ գըզարթմասը
եէտիք » տէմիշ :

Իլիմ տօղուրուճը պիր բունար տըր վէ գատիմի
պիր վարըգ տըր . — Էկէր ալիմ օլան ատէմպէօ-
յիւքլիքտէն տիւշէրսէ օնա տէրտ տէյիլ տիր չիւնքի

իլիմ քէնտիսինտէ պիր պէօյիւքլիք տիր . — Ալիմ
ատէմ նէրէյէ կիտէճէք օլուր իսէ իթիպար կէօրիւր
վէ իթիպարլը եէրէ օթուրուր ամմա ահմադ ա-
տէմ նէրէյէ կիտէճէք օլսա էքմէք գըրընթըսը
թօբլար վէ գապալըգ կէօրիւր :

Հէրիֆին պիրի խանէսինի սաթմադ իչիւն թէլ-
լալա վէրմիշ . պիրի թէսատիւֆ իտիւպ էվի նիչիւն
սաթըյօրսըն տէյի սօրմուշ . օ տէ — նէ եաբայըմ
տէօրթ քէրէ էվլէնտիմ տէօրտիւ տէ պու էվտէ
էօլտիւ պիր տիւրլիւ գարը եաշամայօր , պէնտէ ա-
նըն իչիւն սաթըյօրըմ տէյինճէ , — աման պիրա-
տէր եապանճըյա կիտէճէք շէյ տէյիլ , աճէլէ իթ-
մէտէ հիշ օլմազսա պարի պիր տօսթա գըսմէթ
օլսուն տէմիշ :

Փարէլէր եուսուրթայը բէք սէվտիքլէրինտէն ա-
տէթա քիւմէս խըրսըզը տըրլար . էկէրչի ֆարէլէր
իչիւն եուսուրթա կիպի պէօյիւք վէ եուվարլագ
պիր շէյ գալտըրըպ թաշըեամազ տէրլէրսէտէ պու
եանլըշ տըր . չիւնքիւ պիր կիւն չիֆթճինին պիրի
քիւմէստէ պիր գաշ ֆարէ կէօրէրէք , անիտէ պիր
թարաֆա չէքիլիր վէ պունլարը կէօզէթլէր . պիրտէ
կէօրիւր քի ֆարէլէրտէն պիրի եուսուրթանըն եա-
նընա պօյլու պօյունճա եաթար վէ եան տէօնիւպ
եուսուրթայը գուճագլար . անտէն սօնրա եուսուր-
թա տախի գայմադ իւզրէ գույրուղունու իւզէրին-
տէն աթարագ աղզընա ալըր . իշթէ պու հալինտէ

տիկէր ֆարէլէր եանընա վարարագ էնսէսինտէն
ըսըրըպ չէքէրլէր վէ պու եօլ իլէ եումուրթայը
քիւմէստէն աշուրըրլար :

Էֆէնտինին պիրի կիւզէլ սանթուր չալար ըմըշ
պիր կիւն սանթուրը էլէ ալարագ չալմագ իսթէ-
տիքտէ, սանթուրտա պիր դաշ թէլին էքսիք օլ-
տուղունու կէօրիւնճէ, ուշաղընա պիր աղ բարա
վէրէրէք ագտէրտէն սարը թէլ ըսմարլար :

Ուշագ բարայը ալարագ տօղրու ագտէրէ կի-
տէրէք, սարտալիյէ իսթէր ագտէրտէ պունա ճէ-
վապէն ,

— Ա. գուզում սարտալիյէյի պագալ սաթար
տէմէսի իւզէրինէ, տօղրու պագալէ կիտէրէք պիր
մըգտար սարտալիյէ ալտըգտան սօնրա էֆէնտիյէ
կէթիրիր :

Էֆէնտի — Օղլան պու նէ :

Ուշագ — Էֆէնտիմ սիզ ըսմարլամատընըզմը
սարտալիյէ տէտի :

Էֆէնտի իսէ, պու տէֆատա ուշաղըն ահմագ-
լըղընա վէրէրէք սէսինի չըգարմատը իսէտէ զիյա-
տէսիյլէ ճանը սըգըլտը :

Իքի քիչի պիր կիճէ գումար օյնատըգտան սօնրա
պիր օտատա եաթմըշլար. ղայպ իտէն կիճէ գալգըպ
ղայպ իթտիյի բարայը գաղանանըն եաստըղը ալ-
թընտան չալմաղա չապալար իքէն. էօթէքի ույա-

նըպ «նէ՞ տիր օ իթտիյին» տէյինճէ հէրիֆ «սէնին ագչամ իթտիյինին սիւտ գարնտաշը տըր նէ օլա՛ ճագ» տէմիշ :

Նասըլ քի պագը չիչէքլէր սապահլարը աշըլըպ վէ ագչամլարը սէրբիլիպ այագ ալթընա չիյնէնիլիսէ , ինսան գըսմը տախի պէօյլէճէ կէչէր կիտէր ինսանըն էօմրիւ չայլարըն շիտտէթլի ագընթըսը կիպի ագար կիտէր . զիքը էյլէ քի սէնին օլ կէնճիլին աշըլմասըյլա սօլմասը պիր օլան չիչէքլէրէ պէնզէր տիր :

Էֆէնտինին պիրինին թագէ պալըգ ալմագ ա՛ տէթի իմիշ . պիր կիւն մէրգու՛մ Պալըգ բաղարընտա պալըգճընըն պիրինին եանընա եագլաշարագ մէվճուտ բալամուտ պալըղընա պիր նաղար իթտիքտէն սօնրա , ալմագտան կէրի տուրտուղունու պալըգճը հիսս իտէրէք , պալըգճը ,

— Ալ էֆէնտիմ ալ , Պօղաղ իչինին տիր , թագէ տիր տէմէսիյլէ , էֆէնտի սէբէթտէն պիր պալըգ ալարագ գուլաղընա պիր շէյ սէօյլէր կիպի իտէրէք , սօնրա պալըղըն աղղընը քէնտի գուլաղընա թութուպ պիր մըգտար տիյնէտիքտէն սօնրա , թէքրար սէբէթէ աթտըղընը պալըգճը միւշահէտէ իտէրէք ,

— Էֆէնտիմ պալըղըն թագէ օլուպ օլմատըղընը էօյլէ՞մի մաաեհէնէ օլունուր տէմէսիյլէ , էֆէնտի պալըգճըյա ճէվապէն ,

— Խայրը, պու խուսուստա պէնիմ իշին մաա-
լիւմ օլան սէնին իշին մէճհուլ տըր. չիւքիւ պու
սապահ Պօղաղ իշինտէ Անատօլու Հիսարընտան վա-
բօրա պինէրքէն, վարօր հարէքէթ իտէճէք տէյի
աճէլէ իլէ վարօրա կիրմէք հէնկեամընտա գաղաէն
գունտուրալարըմըտա տէնիզէ տիւշիւրմիշ օլտու-
ղումտան, պալըղա կէօրտիւնմի տէյու սիւալ իթ-
տիմ. օ տա խայրը, պէն օ թարաֆտան կէչէլի պէշ
ալթը կիւն օլտու ճէվապընը վէրտիյի ճիհէթլէ,
իշթէ պունուն իշին թաղէ օլմատըղընը ֆարգ ի-
տէրէք ալմագտան կէրի տուրույօրում ճէվապընը
վէրմիշ:

Իւշ միւֆլիսին իւշինիւնտէ ճէպլէրինտէ պիր
բարալարը պիլէ օլմատըղը հալտէ, իւշիւ պիրտէն
իթթիֆագլա գարընլարընը տօյուրմագ իւզէրէ պիր
լօգանթալա կիրիպ էյիճէ գարընլարընը տօյուր-
տուգտան սօնրա, պիրինճի միւֆլիս սուֆրատան
գալգըպ տըշարը չըգմագ իսթէմէսի իլէ լօգանթա-
ճը իլէրու կէլիպ:

Լօգանթաճը — Էֆէնտի հաճիյա բարա,

Պիրինճի միւֆլիս — Տէմինտէն վէրտիմ ա:

Լօգանթաճը — Խայրը էֆէնտիմ ալմատըմ:

Պիրինճի միւֆլիս — Զօգ շէյ . . այ օղուլ տէ-
մինտէն վէրտիմ:

Լօգանթաճը — Աման էֆէնտիմ Էանլըշ օլմալը
ալմատըմ. պիր էյիճէ տիւշիւնիւր իսէնիզ տէր խա-

Թըր իտէրսինիզ զանն իտէրիմ տէմէսիյլէ, պու
հէնկեամտէ իքինճի միւֆլիս տախի գաբուտան չըգ-
մագ իւզէրէ, եիւրիւյէրէք լօգանթ աճըյա խիթ ապէն

Իքինճի միւֆլիս — Սէն տայիմա պէօյլէ նաբը-
յօրսըն, ալտըղընը ունուտուպտէ միւշթէրիլէրտէն
թէքրար թէքրար բարա իսթէյօրսըն, հէլէ շիմտի
եաբտըղըն շէյ բէք թօհաֆ տըր. չիւնքի պէն բա-
րայը վէրիւր իքէն պու ատէմտէ վէրմիշ իտի տէյիպ
կիւյա քէնտիւնիւնտէ բարա վէրտիյինի իմա իթ մէսինէ

Լօգանթ աճը — «պիւթիւն պիւթիւն շաշալայա-
րագ» աման էֆէնտիմ նէ՞ տիյօրսուսուզ, պէն
սիզտէն տէ արմատըմ:

Իքիսի պիրտէն — Եօ . . Եօ . . իշթէ պու րէ-
զալէթ, պիզ էօյլէ շէյի գապուլ իթմէյիզ:

Լօգանթ աճը — Նէ՞ տիյօրսընըզ էֆէնտիմ. ալ-
մատըմ րէճա իտէրիմ պէնտէնիզի իղֆալ իթմէյին
տէյէրէք գըլու գալի թահվիլ իթմէլէրի իւզէրինէ,

Իւչիւնճիւ միւֆլիս — Պուսլարըն արալարընա
կիրիպ վէ մէնտիլինի եիւզիւնէ թուլթուպ սղլա-
մայա պաշալայընճա,

Լօգանթ աճը — Իւչիւնճիւ միւֆլիսէ խիթ ապէն
«ճանըմ սանա տա նէ օլտու, նի՞ չիւն աղլայօրսըն»:

Իւչիւնճիւ միւֆլիս — Նա՞սըլ նէ օլտու, նասըլ
աղլամայըմ, պէօյլէ իքի իյիտին էվէլճէ վէրմիշ օլ-
տու գլարը բարալարը ինքեար իթտիքտէն սօնրա,
պէնիմ կիպի պիւր զայըֆըն հալի նէյէ՞ միւնթաճ
օլաճագ տէյի տիւչիւնտիյիմտէն անըն իչիւն աղլա-

յօրըմ տէմէսի իլէ, լօգանթտօճը պունլարըն իւչիւ-
նիւնտէ րէզէլատէն օլտուգլարընը ֆարգ իտէրէք,
սիւբիւրկէ սաբընը գաբտըղը կիպի քէմալը թահ-
գիր իլէ իւչիւնիւ պիրտէն լօգանթատան տիշարը
գօլմուշ տըր:

Պիր ահմադ ատէմին կէօղիւ աղըրյուպ պայ-
տարտէն իլաճ իսթէր. պայտար տախի հայվանլա-
րըն կէօղիւ իչիւն գուլլանտըղը իլաճտէն անըն
կէօղիւնէ չէքէր օ ատամ էօլիւր. տալայը հաքի-
մին հուզուրունա կէթիրտիքլէրինտէ, հաքիմ չէօյլէ
տէր «պայտարէ ասլա տիյէթ լազըմ կէլմէզ, չիւն-
քիւ պու ատամ էչէք օլմայա իտի պայտարէ միւ-
րաճաաթ իյլէմէզ իտի:

Զուրուպի էմսալ

Գուլագ գալպին եօլու տըր. Գօրգու արզու-
նըն րէֆիգի տիր. իթաաթ իթմէք պիլմէյէն էմր
իթմէկէ լայըգ տէյիլ տիր. Մէզարիսթան մահալը
միւսաալթ տըր:

Օրանկօթանկ

Պու պիր պէօյիւք մայմուն իսմի տիր պու հայ-
վանըն գույրուղու օլմայուպ էքսէրի այագ իւզէրի
պուլլունտուղու ճիհէթլէ ինսանէ միւշապիհէթի օլ-
տուղունտան վէ հէլէ քիւչիւք իքէն բէք միւշապիհ
իտուկինտէն պուրալէրճէ եապան ատէմի նամընը
տախի ալմըշ տըր. պուրնու եասը վէ աղղը պէօ-

յիւր վէ կէօզլէրի պիր պիրինէ եազըն վէ իւսթ
տուտագլարը միւրթէֆիճէ վէ չէնեհսի զիյատէ
չըզըզ վէ դարնը պէօյիւք վէ դօլլարը ինճէ վէ ու-
զունճա վէ պօյը նիհայէթ իքի մէթրօյա եազըն վէ
տայիմա մէյվէ կիպի շէյլէրլէ կէչինէրէք արատա
պիր մէհարէթլէ պալըզ տախի թուլթար վէ ինսա-
նէ դօլլալըզլա ալըշըր վէ հէր կէօրտիւյիւ շէյի
թագլիտ իյլէր վէ ալըշանը հալինէ կէօրէ խըտմէթ
տախի կէօրիւր :

Պէյթ

Էյ միւպահաթ իյլէյէն ասլու նէսպլէ բուզ ու շէպ
պու խայալի թէրք իտիւպ թահսիլ գըլ հիւսնի էտէպ
ատէմօլտըր քիմօլա հիւսնիւ էտէպլէ միւթթասըֆ
հասըլը հիւսնիւ էտէպ տիր էքրէմ ասլու նէսպ

Մումեա

Մըսրիլէր վէֆաթ իտէն տօսթլարընըն ճէնաղէ-
լէրինի մումեա իտէրէք տըզաթ վէ իհթիմամ իլէ
գապրէ վազ իտէրլէ իմիշ . էլեհվմ Մըսըրըն խա-
րապէ մահալլէրինաէն շըզարըլըպ իւշ պին սէնէ-
տէն պէրու մուհաֆազալը պիր հալտէ գալմըշ օ-
լան մումեալար մըսրիլէրին զիքր օլունան էմվաթըն-
տան տըր :

Մումեա իթմէք ատէթինտէն բուհըն հայաթը
էպէտիյէ իլէ հայ օլմագ եանի բուզը հաշրէ գայիլ
օլմագ իթիգատը անլաշըլտըղը միսիլլու մըսրիլէրին
իթիգատընա կէօրէ , բուհըն պագասը վուճուտըն

մահվ օլմայարադ գալմասընա մէնուծ օլտուղու վէ
պու հալտէն տախի ըուզը հաշրտէ միւքեաֆաթ վէ
միւճազաթ օլունմասը մըսրիլէրին իծիդատաթըն-
տան օլտուղու անլաշըլըր :

—

Հայաթ պիր մարազ տըր քի հէր ալթը սաաթ տէ
պիր ույգ ու անը թէսքին իտէր . էօլիւմ իսէ պիւս-
պիւթիւն իլիշտիրիր :

Չէքի օլուպ հաշարի օլան պիր ատէմ իլէ ահ-
մագ օլուպ տէ սալիհ օլան պիր ատէմ պէյնինտէքի
ֆարգ , պիր գաթիլ իլէ պիր սիւհաճը պէյնինտէ
օլան ֆարգ կիպի տիր :

—

Ֆրանսատէ պիր մօսիէօ կայէթ կիւզէլ պիր
մարքիզէ թէաշիւք իտէր . պիր կիւն մարքիզ արա-
պա իլէ կիտիյօրտու մօսիէօ մարքիզին ճէմալը պա-
քէմալինի կէօրէպիլմէք սէվտասը իլէ , աղըր աղըր
եիւրիւյէն արապանըն եանընա եադլաշտը . մար-
քիզ աշըգըն եէրէ տիւշէն կէօկէսինի կէօրտիւ
քէնտինի տէ կէօրմէք վէ արապասընա նիչիւն պու
գատար սօգուլտուղունու անլամագ իչիւն պաշընը
արապատէն տըշարը չըգարտը . սէվտազէտէ բիւր
ճէսարէթ պու ֆուրսաթը զանիյմէթ պիլէրէք հէ-
ման մարքիզին արիզ կէլկիւնինէ պիր պուսէ գօն-
տուրուվէրմէսինմի :

Վա՛յ մարքիզտէքի հիտէթ , ատի պիր հէրիֆ էլ
ալէմին իչինտէ քէնտինի էօքսիւն , պու նէ պէօլիւք

քիւսթահլըդ տըր . տէրագապ պիր բօլիս ճէլպ ի-
տէրէք մօսիէօյու թէվգըֆ իթտիրտի :

Շիմտի պուշլարըն մուհաքէմէսինի տիյնէյէլիմ
Մարքիզ — Իշթէ հաքիմ էֆէնտի . պու հէրի-
ֆին հէր շէյտէն ազիզ օլան նամուսըմա գարշը ,
իրթիքեապ իթտիյի հագարէթը ըզզիլանէյէ թէ-
մամէն վագըֆ օլտուհըզ . թէրթիպ պույուրաճա-
ղընըզ ճէզա էհէմիյէթ մէսէլէյէ միւթէնասիպ օ-
լաճագը թապիյի տիր :

Հաքիմ — Պու խուսուստա գասալէթ չէքմէ-
յինիզ , միւսթէրիհ օլունուզ (աշըգա խիթապէն)
նիչիւն նէթիճէսի վէսիմ օլան պէօյլէ պիր հարէ-
քէթը պի էտիպանէտէ պուլունտունըզ , պիլմիշ օ-
լընըզ քի տիւշար օլաճաղընըզ ճէզա բէք ազըր տըր
վէ մարքիզ հազրէթլէրի սիզիաֆիլ իթմէյէճէք տիր :

Աշըգ — Պէն բէսըայէ պիր աճիզ օլտուղում
հալտէ մարքիզ ճէնապլէրի կիպի հիւսնիւ միւճէ-
սէմ թապիրինէ պի հագ սէզա ասըլա , նէճիպէ
պիր տիւպէր պիհէմթանըն ըուխսարը թապիտա-
ընտան պուսէչին օլմագ սատտէթը ճիհանգըյմէ-
թինէ նայիլ օլտուղըմտան տօլայը պաթթիյարըմ .
տիւշար օլտուղում ճէզա նէ գատար շիտէթի օ-
լուրսա օլսուն . պու պուսէյի ֆէվգէլատէնին ըու-
հըմա իլգա իթմիշ օլտուղու մէսէրրէթը էպէտի-
էյէ զէրէ գատար թէէսիր իտէմէզ :

Մարքիզ — (աշըգըն սէօղլէրինտէն բէք զիյատէ
մէմնուն վէ մէսըուր օլարագ վէ տէրքեար վէ ա-

շիքեար օլան մէֆնունիյէթինի քէթմ իթմէք իս-
թէյէրէք) :

Հաքիմ էֆէնտի հազրէթլէրի, անլաշըլտը քի պու-
ատէմ մէճնուն, սէպիլինի թախիլիյէ իտինիզ. պէն
տավամտան վաղ կէշտիմ:

Միւլահազաթը խուսուսիյէ

Սէօզ կիւնէշէ պէնզէր գէմանընտա ալէմի թէն-
վիր իտէր. Հէր կէօրտիւյիւնի եար սատըգ սան-
մագ ալտանմագ տըր. Վագթինի խօշ կէշիրմէք
իսթէյէն հալինէ շիւքը իթսին. Սատէ իֆատէ իլէ
կիւզէլ Ֆիքիր թասվիր իթմէք, սուլու պօյա իլէ
կիւզէլ ըէսիմ եարմաղա պէնզէր. Թամահքեար
օլան զէնկին՝ ալլըգսըզ խաղինէ պէքճիսի տէմէք
տիր. Եաշ եաշամագ բարա պիրիքտիրմէյէ պէն-
զէր քի բարա պիրիքտիքճէ տահա զիյատէ պիրիք-
տիրիլմէսի արզու օլունտուզու կիպի, Եաշ տախի
արթտըգճա տահա չօգ եաշամաղա արզու իտիլիր:

Հէրիֆին պիրի գարըսընտան զայէթ պըթկըն օլ-
տուզունտան պիր կիւն տիւշիւնիւպ տուրուրտը.
ահպապընտան պիրի կէլիպ «սէնի կայէթ միւթէ-
էսիւֆ կէօրիւյօրում աճապ սէպէպի նէ՞ տիր տէյու-
սիւալ իթտիքտէ, օ տէ գարշըլլըգ տէր քի « Եէնի
էվլէնտիյիմ վագըթ գարըմը օ գատար սէվէրտիմ
քի, օ վագըթ եէյէճէյիմ կէլիր իտի, նիշիւն եէ-
մէտիմ տէյի զիյատէ թէէսիւֆ իտիյօրում»:

Եւրամազ թէնպէլլիյի իլէ ահմադըն սիւքիւթի արզու օլունուր շէյլէրտէն տիր: Ղարայիպ տիր քի պազը քէրրէ եօլտա պուլունան պիր չուգուրա ա- մալէր տէյիլ պինալէր տիւշիւյօր վէ պիր շախս ճահիլ պիր սէօզ իլէ թէհլիքէտէն գուրթուլույօր տէ պիր սահիպի իրֆանըն օ սէօզիւ սէօյլէմէսի միւճիպի հէլլադ օլույօր:

Ինսան գէմանը իգպային տէ մէյվէլի պիր աղաճա պէնգէր. իւզէրինտէ մէյվէ պուլունտուղու միւ- տէթճէ խալգ էթրաֆընտան այրըմազ վէ նէ գէ- ման պիր շէյ գալմատըղընը կէօրիւրլէրսէ տէրհալ օրատան այրըլըպ պաշգա աղաճլարա կիտէրլէր:

Գուրուպի էմնալ

Էյրի միսթարտէն տօղրու չըզկը չըգմազ. Պաղ- պան պիր կիւլ իշիւն պին խարէ իլտմէթքեար օ- լուր. Ճիհանտէ եար օլ պար օլմա. Հարէքէթ օլ- մատըգճա պէրէքէթ օլմազ. Սատըգ տօսթըն նա- սիհաթը աճը տըր. Ար ինսանէ պար հայվանէ եա- գըշըր. Սիմա ախլազըն այինէսի տիր. Աճէլէ իշին սօնու նէտամէթ տիր. Խասիս միյրասճընըն խազի- նէտարը տըր. Իլմ սարըգտան սալիմ պիր խազինէ տիր. Փայտէսիզ տօսթտան ֆայտէլի տիւշմէն եէյ տիր. Փուգարանըն ճէպի պօշ գալպի տօլու տըր. Գուլտան հարէքէթ Մէվլատէն պէրէքէթ. Մէյ- վէսի օլան աղաճը թաշլարլար. Հըֆզ էլլիսան սէ- լամէթ իւլ ինսան. Սապըր մագսէտին էն քէստիր- մէ թարիզի տիր. Ղուրպէթտէ թաշա եասլանմա-

եան էվտէ հասըր գըյմէթինի պիւմէզ. Ղայրէթ հէր միւշքիւլէ ղալէպէ իտէր. Գալէմ էֆքեարըն թէրճիմանը տըր. Գանաաթ սէրվէթ:

Հէրիֆին պիրի գարըսընտան աշըրը շիքեայէթ իտէր. էօթէքի պէրիքի տէր քի պու ատէմ էկէր պու գատար պէտխույ իսէ պըրագ տէրլէր. հէրիֆ — նա՞սըլ պըրագայըմ, գըրգ եըլ տըր պիր եաստըղա պաշ գոյտըգ տէտիյի կիպի, օ հալտէ եաստըղը պըրագ տէմիշ տիր:

Պիր հազըր ճէվապ

Տէյիրմէնճինին պիրի էշէյինի իթէրէք եօլտա կիտէրմիշ. զիւրաֆատէն պիրի տէ քէնտիսի իլէ էյլէնմէք իւզէրէ «իքինիզ պիրտէն նէ՞րէյէ կիտիյօրսընըզ» տէմիշ օլտուղունտան, տէյիրմէնճի — «իւշիւմիւզէ պիրտէն օթ ալմաղա» ճէվապընը վէրիպ հէրիֆի մահճուպ իթմիշ տիր:

Ճիւմէլը հիւքմիյէ

Կէնճլիք նաղարէնտաղ իսթիգպալ տըր. Ս.գըլսըզ ֆիքիր հիշ պիր շէյէ մազհար օլամաղ. Սէրվէթ ֆագիլէթ տէյիլ տիր. Սէրվէթ իտարէ իլէ հասըլ օլուր. Խօշնուտիյէթ կէօսթէրէն ղաթ իլէ հէրքէս կէօրիւշմէք արզու իտէր. Սաատէթը հալ հայաթը թէմտիտ իտէր. Սայ վէ իգտամտէն նէֆրէթ իտէնլէր զարուրէթը էպէտիյէյէ կիրիֆթար օլուրլար. Մէճնունանէ սարֆ օլունան սէրվէթ քիւլլիյէթի օլսա պիլէ միւտտէթը գալիլէտէ պիւ

թէր. Հէր շէյտէ հազ գաղանան սահիպի իգթի-
տար տըր:

Հիքեայէ

Նէքրէլէրտէն պիրի պիր մահալտէ միսաֆիրէթէն
կիճէ գալմագլէ մէրգում Նէքրէյէ իքրամ օլարագ
կիճէլիք էլպիսէսիյլէ պիրլիքտէ կայէթլէ պէօյիւք
պիր գալուգ չըգարըլմըշ. Նէքրէյի մէրգում կի-
ճէլիք էլպիսէսինի կիյինտիքտէն սօնրա, գալուղու
պաշընա վաղ իտէր իթմէզ պօղազընա գա-
տար կէշուպ զօր հալիլէ պօղազընտան չըգարա-
պիլմիշ օլտուղունտան, մէգքիւր կիճէլիք գալու-
ղունու իքի գաթ իտիւպ պաշընա կիյէրէք եաթ-
մըշ, վէ սապահլայըն պու հալի խանէ սահիպի
կէօրմէսի իլէ:

Խանէ սահիպի — Աճայիպ գալուղու պու գա-
տար պօղմագ ատէթինիփղմի իտի տէյինճէ,

Միսաֆիր — Խայըր էֆէնտիմ ատէթիմ տէյիլ
ամմա, էկէր պէն պու կիճէ օ գալուղու պօղմա-
մըշ օլայտըմ, մութլագա օ պէնի պօղաճագ իտի
ճէվապընը վէրմիշ:

Ալթմըշ եաշընտա պիր գատընըն տօգսան եա-
շընտաքի վալիտէսի վէֆաթ իտէր. պէրայի թա-
ղիյէ մումաիլէյհանըն խանէսինէ կիտէն գօնու գօմ-
շուլարտան պիրի տէր քի:

— Ալլահ սիզէ ուղուն էօմիւրլէր իհսան
պույուրսուն, վալիտէ խանըմը վէֆաթընա

բէք զիյատէ թէէսիւֆ իթտիք:

— Պէն սիզտէն պին գաթ զիյատէ թէէսիւֆ իթտիւմ, չիւնքի շիմտիյէ գատար մէրհումէյէ ւ աւաթ տէյի չաղըրընճա պէն քէնտիմի կէնճ առ իւտէրէք զիյատէ թէսէլլի օլույօրտըմ: շիմտի իսէ, պու թէսէլլիտէն տէ մահրում գալտըմ:

Էկէր թիճարէթ իլիմ իլէ արթսա իտի, ահմագտան զիյատէ թիճարէթի տար օլան առէմ պուլունմագ իտի. — Ահմագլարա Ալլահ էօյլէ պիր թիճարէթ եօլլար քի, եիւզ ա'լիմ անա հայրէթտէ գալըր:

Թալի վէ ճէօմէրտլիք պիր շէյ պիլմէքլէ տէյիլտիր, կէօյլէրին եարտըմը օլմայարագ գապիլ տէյիլտիր. — Տիւնեատէ չօգ բասթ կէլմիշտիր. ագըլըղ իթիպարտէ ամմա ագըլլը սէֆիլ վէ գարուր տըր. — Քիմեաճը թէլաշ վէ եօրկունլուգտա ճան վէրիր. ահմագ առէմ իսէ վիրանէտէ հաղնէ պուլուր: Թալիինտէ պիր թէքէրլէյի վար տըր:

Աշգա տայըր պիր իքի սէօղ

Աշգ, նէֆսին գալպտէ ույանտըղը պիր հիսսի սէվտավի տիր. իշթէ պունա աշգ տէրլէր, էօմրիւն մէշագը աշգ սայէսինտէ չէքիլիր. հայաթըն պիր լէզզէթի վար իսէտէ եալընըղ աշգ տըր. աշգ նէ պէօյիւք պիր նիյմէթ տիր քի ինսան ճէֆասընա թէհամիւլ իթմէկէ պիլէ պաշգա պիր լէզզէթ պուլուր. աշգ իլէ եաշայան քէնտիսինի տիւնեանըն էն պիրինճի պալսթիյարլէրինտէն առ իտէր:

8388

8389

2013

Un. 7

107.